

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 18 april 2023

652/2023

Kyrkolag

På förslag av kyrkomötet och i enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om Evangelisk-lutherska kyrkan i Finlands (*kyrkan*) organisation och förvaltning.

Bestämmelser om kyrkans verksamhet samt närmare bestämmelser om kyrkans uppgift, organisation och förvaltning finns i kyrkoordningen. I kyrkohandboken bestäms det dessutom om gudstjänster och kyrkliga förrättningar.

Bestämmelser om kyrkans tjänsteinnehavare finns i lagen om tjänsteinnehavare i evangelisk-lutherska kyrkan (653/2023), om inte något annat följer av denna lag. Närmare bestämmelser om tjänsterna i församlingar, kyrkliga samfälligheter och domkapitel och vid kyrkostyrelsen, om inrättande av tjänsterna och om behörighetsvillkoren för dem, om beviljande av tjänstledighet och semester, om prästämbetet och om förfarandet vid val till en biskopstjänst och till prästtjänster finns i kyrkoordningen.

Kyrkoordningen och kyrkohandboken antas av kyrkomötet. Kyrkoordningen publiceras i Finlands författningssamling.

2 §

Kyrkans bekännelse och uppgift

Kyrkan bekänner sig till den kristna tro som grundar sig på Bibeln och som är uttalad i den äldsta kyrkans tre bekännelser och i de lutherska bekännelseskrifterna. Kyrkans bekännelse uttrycks närmare i kyrkoordningen.

I enlighet med sin bekännelse förkunnar kyrkan Guds ord och förvaltar sakramenten samt verkar också i övrigt för att sprida det kristna budskapet och förverkliga kärleken till nästan.

3 §

Medlemskap i kyrkan

På inträde i och utträde ur kyrkan tillämpas religionsfrihetslagen (453/2003). Ett barn som inte fyllt 12 år kan anslutas till kyrkan, om någon av föräldrarna eller vårdnadshavarna är medlem i kyrkan och om det har överenskommit eller beslutats om barnets medlem-

skap på det sätt som föreskrivs i religionsfrihetslagen. Närmare bestämmelser om upptagande som medlem i kyrkan finns i kyrkoordningen.

Finska medborgare samt utlänningar som har hemkommun i Finland enligt lagen om hemkommun (201/1994) kan bli medlemmar i kyrkan. En utlänning som bor i Finland men saknar hemkommun kan bli medlem i kyrkan, om han eller hon har deltagit i församlingens verksamhet i tre månaders tid.

Den som blir medlem i kyrkan kan samtidigt vara medlem endast i ett sådant annat religionssamfund med vilket kyrkan har godkänt ett avtal om ömsesidiga förutsättningar för medlemskap.

4 §

Medlemskapets upphörande

Medlemskapet i kyrkan upphör när

- 1) medlemmen utträder ur kyrkan,
- 2) medlemmen blir medlem i något annat religionssamfund, om inte något annat följer av 3 § 3 mom.,
- 3) medlemmen inte längre har hemkommun eller folkbokföringskommun i Finland,
- 4) en utländsk medlem utan hemkommun inte längre bor i Finland.

5 §

Stiftande av kyrkolag samt framställningar och yttranden

Kyrkan har ensamrätt att föreslå kyrkolag i allt som gäller kyrkans organisation och förvaltning samt att föreslå ändring och upphävande av kyrkolag. Kyrkans förslag läggs fram av kyrkomötet. Förslag om stiftande av kyrkolag väcks i riksdagen genom en regeringsproposition.

Statsrådet och riksdagen får vid behandlingen av förslag till kyrkolag rätta ett sådant lagstiftningstekniskt fel i förslaget som inte påverkar innehållet. I fråga om rättelse av ett lagstiftningstekniskt fel som påverkar innehållet i ett förslag till kyrkolag ska det begäras ett förslag enligt 1 mom.

Kyrkan har rätt att lägga fram förslag om annan lagstiftning som gäller kyrkan. Kyrkan ska ges tillfälle att yttra sig när bestämmelser utfärdas i en fråga som gäller kyrkans förhållande till staten eller till andra religionssamfund.

Kyrkan har rätt att göra framställningar och ge yttranden till statliga myndigheter i samhälleliga frågor som är viktiga med tanke på kyrkans lära och uppgift.

6 §

Kyrkliga helgdagar

Kyrkliga helgdagar är juldagen, annandag jul, nyårsdagen, trettondagen, långfredagen, påskdagen, annandag påsk, Kristi himmelsfärdsdag, pingstdagen, midsommardagen och alla helgons dag.

Kyrkans administrativa indelning

Administrativ indelning och språkbestämmelser

1 §

Församlingar och kyrkliga samfälligheter

Kyrkans medlemmar hör till församlingar med ett bestämt område. Församlingsindelningen följer kommunindelningen så att området för en församling eller kyrklig samfällighet utgörs av området för en eller flera kommuner.

Inom samma område kan det på språkliga grunder finnas flera församlingar. Församlingar som finns inom samma kommun ska bilda en kyrklig samfällighet.

2 §

Församlingsmedlemmar

Varje medlem i kyrkan är medlem i den församling inom vars område han eller hon har i lagen om hemkommun avsedd hemkommun och bostad där eller folkbokföringskommun. En sådan utländsk medlem i kyrkan som saknar hemkommun är medlem i den församling inom vars område han eller hon bor. Kyrkostyrelsen får meddela föreskrifter om när en medlem i kyrkan kan vara medlem i någon annan församling inom sin egen hemkommun.

Medlemmar med folkbokföringskommun i Finland är frånvarande medlemmar i församlingen. De övriga medlemmarna är församlingens närvarande medlemmar.

3 §

Stiftet

Varje församling hör till ett stift med ett bestämt område.

Församlingar där svenska är majoritetsspråk bland de närvarande medlemmarna hör till Borgå stift.

Församlingar där något annat språk än finska eller svenska är majoritetsspråk bland de närvarande medlemmarna hör till det stift som församlingen anvisas när den bildas.

4 §

Beslut om stiftsindelningen

Kyrkomötet beslutar om bildande och indragning av stift och om ändring av stiftsgränserna.

Kyrkostyrelsen beslutar om

1) överföring av en församling till ett annat stift, om majoritetsspråket bland de närvarande församlingsmedlemmarna har ändrats och den förändrade situationen har varat i fem år,

2) församlingens stiftstillhörighet, om församlingar som hör till olika stift slås samman, om det i stället för dem bildas en ny församling eller om de bildar en kyrklig samfällighet, eller om en församling ansluter sig till en kyrklig samfällighet som omfattas av behörigheten för domkapitlet i ett annat stift.

5 §

Kyrkliga samfälligheters stiftstillhörighet

En kyrklig samfällighet hör till det stift inom vars område den finns. Om majoritetsspråket bland de närvarande medlemmarna i de församlingar som hör till den kyrkliga samfälligheten är svenska, hör den kyrkliga samfälligheten till Borgå stift.

Om den räkning som görs vid årsskiftet visar att majoritetsspråket bland de närvarande medlemmarna i de församlingar som hör till den kyrkliga samfälligheten har ändrats och den förändrade situationen har varat i fem år, ska gemensamma kyrkofullmäktige slå fast detta genom sitt beslut. Den kyrkliga samfälligheten övergår till ett stift med samma majoritetsspråk som samfälligheten vid ingången av följande kalenderår. Gemensamma kyrkofullmäktige ska sända beslutet till domkapiteln och kyrkostyrelsen för kännedom.

6 §

Församlingars språk

En församling är finskspråkig, svenskspråkig eller tvåspråkig, om inte något annat bestäms om församlingens språk eller om andra förutsättningar för medlemskap i anslutning till detta när församlingen bildas eller om inte något annat annars bestäms särskilt. Församlingen är tvåspråkig, när den finskspråkiga eller svenskspråkiga minoriteten av de närvarande församlingsmedlemmarna är så stor att en kommun på motsvarande sätt skulle vara tvåspråkig enligt språklagen (423/2003). Om det inom samma område finns flera församlingar på språklig grund, är dessa alltid enspråkiga.

I landskapet Åland är församlingarna svenskspråkiga. De församlingar som helt eller delvis finns inom samernas hembygdsområde är tvåspråkiga så att bestämmelserna om samiska i denna lag och i kyrkoordningen ska iakttas i dem.

Kyrkostyrelsen bestämmer vart femte år utifrån den språkliga fördelningen mellan de närvarande medlemmarna i församlingarna vid utgången av föregående kalenderår vilka församlingar som är finskspråkiga eller svenskspråkiga och vilka som är tvåspråkiga. På framställning av kyrkofullmäktige eller församlingsrådet kan kyrkostyrelsen bestämma att en församling ska vara tvåspråkig under den följande femårsperioden, även om den enligt 1 mom. skulle vara enspråkig.

7 §

Kyrkliga samfälligheters språk

En kyrklig samfällighet är enspråkig om enbart församlingar med samma språk hör till den och tvåspråkig om församlingar med olika språk eller minst en tvåspråkig församling hör till den. Majoritetsspråket i en kyrklig samfällighet bestäms enligt språket bland majoriteten av de närvarande medlemmarna i de församlingar som hör till samfälligheten.

8 §

Språket hos myndigheter inom kyrkans centralförvaltning och stiftet

Kyrkomötet, biskopsmötet och kyrkostyrelsen är tvåspråkiga myndigheter.

Om ett stift omfattar enbart enspråkiga församlingar är stiftets myndigheter enspråkiga, och om ett stift omfattar minst en tvåspråkig församling eller kyrklig samfällighet är stiftets myndigheter tvåspråkiga.

När ett tvåspråkigt domkapitel sköter uppgifter som hänför sig till förvaltningen av en enspråkig församling eller kyrklig samfällighet, kan det arbeta på församlingens eller den kyrkliga samfällighetens språk.

9 §

Språkbestämmelser som ska iakttas hos kyrkliga myndigheter

Om inte något annat föreskrivs i denna lag, tillämpas hos kyrkliga myndigheter de bestämmelser i språklagen som gäller

- 1) rätten att använda finska och svenska hos myndigheterna,
- 2) handläggningsspråket hos myndigheterna,
- 3) språket i expeditioner och andra handlingar,
- 4) säkerställande av språkliga rättigheter,
- 5) myndigheternas arbetsspråk,
- 6) språken i allmän information,
- 7) främjande av språkliga rättigheter.

På myndigheter inom stiftet och kyrkans centralförvaltning tillämpas det som i språklagen föreskrivs om statliga myndigheter. På myndigheter i församlingar och kyrkliga samfälligheter tillämpas det som i den lagen föreskrivs om kommunala myndigheter.

I landskapet Åland tillämpas språkbestämmelserna i självstyrelselagen för Åland (1144/1991). Dessutom har var och en vars eget språk är finska rätt att använda finska och att bli hörd på finska i ärenden som väcks av en församling i landskapet och som direkt gäller grundläggande rättigheter för honom eller henne eller någon som är i hans eller hennes vård eller om församlingen ålägger honom eller henne någon skyldighet.

Det som i samiska språklagen (1086/2003) föreskrivs om statliga myndigheter gäller domkapitlet och stiftsfullmäktige i Uleåborgs stift, och det som i den lagen föreskrivs om kommunala myndigheter gäller församlingar som helt eller delvis finns inom samernas hembygdsområde.

10 §

Språket i verksamheten

Gudstjänster och annan verksamhet ska efter behov ordnas på både finska och svenska, och inom samernas hembygdsområde även på samiska. I gudstjänster och vid kyrkliga förrättningar kan också andra språk användas.

En medlem i kyrkan har rätt att få de kyrkliga förrättningar som gäller honom eller henne utförda på sitt eget språk, finska eller svenska, eller inom samernas hembygdsområde på samiska.

Ändring av församlingsindelningen

11 §

Ändring av församlingsindelningen

Med ändring av församlingsindelningen avses att

- 1) en församling upphör när den ansluter sig till en annan församling,
- 2) församlingar upphör när de går samman i en ny församling,
- 3) en församlings område delas mellan två eller flera församlingar så att den församling som delas upphör,
- 4) en del av en församlings område överförs till en annan församling,
- 5) en ny församling bildas, eller
- 6) en församling upplöses.

Beslut om ändring av församlingsindelningen fattas av kyrkostyrelsen.

12 §

Ändring av församlingens namn

Namnet på en församling kan ändras med iakttagande av det förfarande som gäller vid ändring av församlingsindelningen.

13 §

Förutsättningar för ändring av församlingsindelningen

Församlingsindelningen kan ändras, om ändringen är ändamålsenlig med hänsyn till fullgörandet av kyrkans uppgift och förbättrar församlingarnas eller den kyrkliga samfällighetens förmåga att fungera, verksamhetens lönsamhet eller församlingsmedlemmarnas språkliga rättigheter.

Församlingsindelningen får ändras endast av särskilt vägande skäl, om ändringen leder till att det språk som är majoritetsspråk i församlingen blir minoritetsspråk.

14 §

Initiativ till ändring av församlingsindelningen

Initiativ till ändring av församlingsindelningen kan tas av kyrkofullmäktige eller församlingrådet i en församling samt av domkapitlet eller biskopen. Om behovet av att ändra församlingsindelningen är en följd av en ändring av kommunindelningen eller gäller andra än finskspråkiga, svenskspråkiga eller tvåspråkiga församlingar, kan även kyrkostyrelsen inleda ärendet.

Kyrkorådet eller församlingrådet ska utan dröjsmål informera om initiativet med iakttagande av bestämmelserna om offentliga kungörelser i 10 kap. 28 § och i kyrkoordningen.

Församlingsmedlemmarna ska ges tillfälle att lämna ett ställningstagande i fråga om initiativet till domkapitlet inom 14 dagar från det att kungörelsen om initiativet offentliggjordes.

Om kyrkostyrelsen beslutar att en del av församlingen ska överföras till en annan församling på motsvarande sätt som enligt ett beslut som statsrådet eller ett ministerium har fattat med stöd av 19 § och 21 § 1 eller 2 mom. i kommunstrukturlagen (1698/2009), tillämpas inte 2 och 3 mom. i denna paragraf.

15 §

Övergång av egendom

Om en församling slås samman med en annan församling eller med en ny församling som bildas, övergår också församlingens egendom, skulder och andra motsvarande förbindelser. Om församlingarna kommer att höra till en kyrklig samfällighet, ska det bestämmas om delningen av egendomen i den kyrkliga samfällighetens grundstadga.

Om en ny församling bildas genom delning av församlingar eller om en ändring av församlingsindelningen avsevärt inverkar på antalet närvarande medlemmar i församlingarna, delas församlingarnas egendom mellan församlingarna. Bestämmelser om delningsgrunderna finns i kyrkoordningen.

Ansvaret för en skuld eller förbindelse får inte överföras utan borgenärens eller rättshavarens samtycke.

16 §

Organisationskommittén

När kyrkostyrelsen har beslutat om en sådan ändring av församlingsindelningen genom vilken en ny församling bildas eller församlingar slås samman, ska domkapitlet utan dröjsmål tillsätta en organisationskommitté som är verksam tills församlingen har ett kyrkofullmäktige och ett kyrkoråd eller ett församlingsråd.

Organisationskommittén ska företräda den nya eller utvidgade församlingen och ordna församlingens förvaltning. Kommittén bestämmer församlingens inkomstskattesats och beslutar om övriga nödvändiga och brådskande åtgärder som församlingsverksamheten ger upphov till.

På organisationskommittén tillämpas i övrigt det som föreskrivs om kyrkorådet och församlingsrådet.

3 kap.

Församlingar och kyrkliga samfälligheter

Församlingen

1 §

Församlingens uppgift

Församlingen fullgör kyrkans uppgift genom att sköta förrättandet av gudstjänster och förvaltandet av sakramenten samt andra kyrkliga förrättningar, kristen fostran och undervisning, själavård, diakoni, missionsarbete och andra uppgifter som grundar sig på det kristna budskapet och avser förkunnelse och tjänst.

2 §

Församlingens självstyre

Församlingen sköter sina uppgifter, sin förvaltning och sin egendom i enlighet med denna lag och kyrkoordningen samt andra särskilt utfärdade författningar.

Församlingarna kan även sköta sina angelägenheter och sin egendom som kyrkliga samfälligheter.

3 §

Församlingsmedlemmars möjligheter att delta och påverka samt deras initiativrätt

En församlingsmedlem har rätt att delta i församlingens verksamhet och påverka beslutsfattandet i församlingen. Kyrkofullmäktige eller församlingsrådet ska se till att det finns mångsidiga möjligheter att delta och påverka.

Församlingsmedlemmarna ska på lämpligt sätt ges tillräcklig information om ärenden av allmänt intresse som är aktuella i församlingen eller den kyrkliga samfälligheten, om planer som gäller sådana och om behandling och avgörande av ärendena. Församlingen ska informera om på vilka sätt det går att delta i och påverka beredningen av beslut.

Möjligheterna att delta och påverka kan särskilt främjas genom att församlingen ordnar möten för diskussion och hörande och tar reda på församlingsmedlemmarnas åsikter innan beslut fattas.

En församlingsmedlem har rätt att ta initiativ i ett ärende som gäller församlingens eller den kyrkliga samfällighetens verksamhet och förvaltning. Initiativtagaren ska informeras om vilka åtgärder församlingen har vidtagit med anledning av initiativet.

4 §

Församlingens organ

Församlingens förvaltning sköts av kyrkofullmäktige, kyrkorådet eller församlingsrådet och deras sektioner, direktionerna och församlingens tjänsteinnehavare.

På kyrkorådets och församlingsrådets sektioner tillämpas det som föreskrivs om kyrkorådet eller församlingsrådet.

5 §

Kyrkofullmäktiges uppgift och mandatperiod

Kyrkofullmäktige utövar församlingens beslutanderätt, om inte något annat föreskrivs eller bestäms. Kyrkofullmäktiges mandatperiod är fyra kalenderår.

6 §

Överföring av kyrkofullmäktiges beslutanderätt

Kyrkofullmäktige kan överföra beslutanderätt till kyrkorådet eller någon av dess sektioner eller till en direktion, en tjänsteinnehavare eller kyrkorådets vice ordförande. Beslutanderätt får inte överföras om

1) kyrkofullmäktige ska fatta beslut i ärendet enligt denna lag, kyrkoordningen eller föreskrifter som meddelats med stöd av dem eller enligt någon annan lag,

2) det krävs kvalificerad majoritet för ett beslut.

Kyrkofullmäktige får inte överföra sådan beslutanderätt som tillkommer kyrkorådet till en sektion, en direktion, en tjänsteinnehavare eller kyrkorådets vice ordförande, om

1) kyrkorådet ska fatta beslut i ärendet enligt denna lag, kyrkoordningen eller föreskrifter som meddelats med stöd av dem eller enligt någon annan lag,

2) ärendet gäller en framställning till kyrkofullmäktige,

3) ärendet gäller verkställighet av ett beslut fattat av kyrkofullmäktige,

4) behandlingen av ärendet i kyrkorådet måste anses behövlig med hänsyn till ärendets betydelse.

7 §

Förvaltningsstadga och instruktion

Kyrkofullmäktige beslutar om överföring av beslutanderätt i en förvaltningsstadga eller instruktion.

Kyrkofullmäktige ska anta en förvaltningsstadga för församlingen. Förvaltningsstadgan ska innehålla behövliga bestämmelser om

1) ordnandet av församlingens förvaltning och om församlingens organ,

2) överföring av beslutanderätt till organ och ledande tjänsteinnehavare,

3) sätten att fatta beslut i organ och om förvaltningsförfarandet,

4) organens sammanträdesförfaranden.

8 §

Förvaltning av delområden i en församling

Kyrkofullmäktige eller församlingsrådet kan ordna förvaltningen av ett delområde i församlingen i syfte att trygga fullgörandet av församlingens uppgift samt möjligheterna för medlemmarna att delta och påverka i frågor som gäller det delområde där de bor.

Kyrkofullmäktige eller församlingsrådet kan besluta att medlemmarna eller en del av medlemmarna i det organ som tillsätts för att sköta ärendena i delområdet utses på förslag

av församlingsmedlemmar som bor inom det området och att medlemmarna i organet ska vara bosatta inom området.

9 §

Förutsättningar för beslutsfattande i kyrkofullmäktige

Kyrkorådet ska bereda ett beslutsförslag i ärenden som kommer till kyrkofullmäktige för behandling, om inte ärendet gäller den interna organisationen av kyrkofullmäktiges verksamhet.

För beslut av kyrkofullmäktige krävs det att beslutet biträds av minst två tredjedelar av de närvarande och mer än hälften av samtliga medlemmar i kyrkofullmäktige när ärendet gäller

- 1) uppförande eller anskaffning av en kyrklig byggnad, ett kapell, ett församlingshem, ett ämbetshus för församlingen eller ett läger- eller kurscentrum,
- 2) väsentlig ändring eller rivning av en kyrklig byggnad eller ändring av dess användningsändamål, eller ändring av en annan än en kyrklig byggnad till kyrklig byggnad,
- 3) anläggning eller utvidgning av en begravningsplats,
- 4) överlåtelse av fast egendom,
- 5) inrättande av en ny tjänst.

10 §

Kyrkorådets uppgifter

Kyrkorådet ska, om inte något annat föreskrivs eller bestäms,

- 1) allmänt leda församlingens verksamhet,
- 2) bevaka församlingens intressen, företräda församlingen och föra dess talan vid domstolar och andra myndigheter,
- 3) leda församlingens förvaltning och kommunikation samt skötseln av församlingens ekonomi och egendom,
- 4) ingå avtal och företa andra rättshandlingar för församlingens räkning.

11 §

Tillsynen över lagligheten av kyrkofullmäktiges beslut

Kyrkorådet får inte verkställa ett beslut av kyrkofullmäktige om det har fattats i oriktig ordning, om kyrkofullmäktige har överskridit sina befogenheter eller om beslutet annars strider mot lag. Ärendet ska utan dröjsmål föras till kyrkofullmäktige för ny behandling.

Kyrkliga samfälligheter och samarbete mellan församlingar

12 §

Den kyrkliga samfällighetens grundstadga och egendomsförteckning

I den kyrkliga samfällighetens grundstadga ska det anges vilka uppgifter som ska omfattas av den kyrkliga samfällighetens behörighet, och på behövligt sätt hur behörigheten ska fördelas mellan den kyrkliga samfälligheten och de församlingar som hör till den.

När församlingar och kyrkliga samfälligheter ansluter sig till en kyrklig samfällighet, övergår deras tillgångar och förpliktelser till den kyrkliga samfälligheten. Som åtkomsthandling för den egendom som övergår gäller den förteckning över egendomen som ska fogas till grundstadgan.

I grundstadgan kan det bestämmas att den egendom som nämns i stadgan förblir i församlingens ägo eller besittning eller att församlingen ansvarar för en förpliktelse som nämns i stadgan.

13 §

Beslut om bildande av en kyrklig samfällighet och om ändring av grundstadgan

Kyrkostyrelsen beslutar om bildande av en kyrklig samfällighet genom att anta dess grundstadga och godkänna förteckningen över den egendom som övergår till samfälligheten. Kyrkostyrelsen beslutar också om en ändring av området för en kyrklig samfällighet genom att godkänna en ändring av grundstadgan. Kyrkostyrelsen ska innan beslut fattas ge domkapitlet tillfälle att yttra sig i saken. Om bildandet av en kyrklig samfällighet eller en ändring av området för en sådan inte har samband med en ändring av kommunindelningen, ska de förutsättningar för ändring av församlingsindelningen som anges i 2 kap. 13 § beaktas i beslutet.

Kyrkostyrelsen får inte utan särskilda skäl avvika från församlingarnas och de kyrkliga samfälligheternas avtal om överföring av egendom.

Gemensamma kyrkofullmäktige beslutar om andra ändringar av grundstadgan än sådana som avses i 1 mom. Beslut om ändring av grundstadgan ska fattas med kvalificerad majoritet i enlighet med 9 § 2 mom., om ändringen gäller

- 1) ändring av grunderna för fördelning av skatteintäkterna mellan församlingarna,
- 2) överföring av egendom mellan församlingarna och de kyrkliga samfälligheterna,
- 3) överföring av beslutanderätten mellan den kyrkliga samfälligheten och församlingarna när det gäller inrättande och indragning av tjänster.

14 §

Upplösning eller upphörande av en kyrklig samfällighet

En kyrklig samfällighet kan upplösas, om den består av församlingar som finns inom två eller flera kommuners område. Beslut om upplösning fattas av gemensamma kyrkofullmäktige. I beslutet ska det anges hur egendom och förpliktelser övergår till församlingarna eller de kyrkliga samfälligheterna.

En kyrklig samfällighet upphör, om de församlingar som hör till den slås samman till en enda församling. Den kyrkliga samfällighetens tillgångar och förpliktelser övergår till den församling som bildas genom sammanslagningen.

Om två eller flera kyrkliga samfälligheter i samband med en ändring av kommunindelningen kommer att finnas inom samma kommuns område, ska det av grundstadgan för den kyrkliga samfällighet som bildas framgå vilken eller vilka kyrkliga samfälligheter som upphör.

Om en kyrklig samfällighets egendom ska delas på grund av att grundstadgan ändras eller samfälligheten upplöses och ingen överenskommelse kan nås om delningen, tillämpas på delningen bestämmelserna om delning av egendom i samband med en församlingsdelning.

15 §

Den kyrkliga samfällighetens uppgifter

Den kyrkliga samfälligheten ska sköta de ärenden som i fråga om de församlingar som hör till den kyrkliga samfälligheten gäller

- 1) kyrkobeskattnings och fördelningen av kyrkoskatten och andra gemensamma inkomster mellan församlingarna,

2) avgifter till kyrkans centralfond och kyrkans pensionsfond och övrig skötsel av ekonomi och egendom,

3) främjande av medlemmarnas möjligheter att delta i och påverka den kyrkliga samfällighetens verksamhet på det sätt som avses i 3 §,

4) följande ärenden som gäller personaladministration, om inte något annat följer av denna lag:

a) betalning av löner och arbetsgivarprestationer, anmälningar som arbetsgivaren ska göra och lönebokföring,

b) ingående och tolkning av tjänste- och arbetskollektivavtal samt lokala lönejusteringar eller framläggande av förslag som gäller lönejusteringar till kyrkans arbetsmarknadsverk,

c) förtroendemannaverksamhet, arbetarskydd, företagshälsovård och samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare.

5) arkivfunktionen.

Den kyrkliga samfälligheten fattar beslut i andra ärenden som enligt gällande bestämmelser ska beslutas av kyrkofullmäktige i församlingen, om inte beslutanderätten har överförts till församlingen i grundstadgan eller med stöd av 16 §.

Till den kyrkliga samfälligheten kan det i grundstadgan överföras behörighet också i andra frågor som gäller förvaltning och ekonomi samt i uppgifter och arbetsformer som nämns i stadgan och hänför sig till församlingsverksamheten.

16 §

Den kyrkliga samfällighetens organ och beslutanderätt

Den kyrkliga samfällighetens förvaltning sköts av gemensamma kyrkofullmäktige och gemensamma kyrkorådet och av direktioner och tjänsteinnehavare i den kyrkliga samfälligheten.

Den kyrkliga samfällighetens beslutanderätt utövas av gemensamma kyrkofullmäktige. Det kan i en förvaltningsstadga överföra beslutanderätt till gemensamma kyrkorådet eller någon av dess sektioner eller till en direktion i den kyrkliga samfälligheten samt genom sitt beslut till församlingsrådet. Beslutanderätt får inte överföras i ärenden som avses i 6 § eller 15 § 1 mom. Beslutanderätt i ärenden som avses i 15 § 1 mom. 4 och 5 punkten kan dock överföras till gemensamma kyrkorådet.

Gemensamma kyrkorådet leder den kyrkliga samfällighetens i 15 § 3 mom. avsedda verksamhet. På överföring av gemensamma kyrkorådets beslutanderätt tillämpas bestämmelserna om överföring av kyrkorådets beslutanderätt.

17 §

Förutsättningar för beslutsfattande i gemensamma kyrkofullmäktige

På beslutsfattandet i gemensamma kyrkofullmäktige tillämpas 9 §. Kvalificerad majoritet krävs också när ett beslut gäller ändring av grundstadgan eller upplösning av en kyrklig samfällighet som bildats frivilligt.

18 §

Församlingsrådet

Varje församling som hör till en kyrklig samfällighet har ett församlingsråd som utövar församlingens beslutanderätt och sköter de av kyrkorådets uppgifter som inte hör till gemensamma kyrkorådet samt övriga uppgifter som det ålagts. Församlingsrådet kan ha sektioner, på vilka bestämmelserna om kyrkorådets sektioner tillämpas.

Församlingsrådet ska anta en i 7 § 2 mom. avsedd förvaltningsstadga för församlingen. Församlingsrådet kan i förvaltningsstadgan överföra beslutanderätt till en direktion som det tillsatt, till en ledande tjänsteinnehavare i församlingen eller till församlingsrådets vice ordförande, eller i en instruktion överföra beslutanderätt till en tjänsteinnehavare i församlingen.

Församlingsrådet beslutar om användningen av de medel som anvisats församlingen i den kyrkliga samfällighetens budget och om församlingens egendom.

19 §

Bestämmelser som tillämpas på organen

På gemensamma kyrkofullmäktige, gemensamma kyrkorådet och den kyrkliga samfällighetens direktionser samt på behandlingen av ärenden i dessa organ tillämpas det som föreskrivs om församlingens motsvarande organ och behandlingen av ärenden i dem.

På församlingsrådet tillämpas det som föreskrivs om kyrkorådet. När församlingsrådet behandlar ett ärende som omfattas av gemensamma kyrkofullmäktiges behörighet och som i grundstadgan har överförts till församlingsrådet, tillämpas på behandlingen det som i 9 § 2 mom. och 21 och 27 § föreskrivs om förutsättningarna för beslutsfattande i kyrkofullmäktige.

20 §

Avtal mellan församlingar och kyrkliga samfälligheter eller med kommunen eller ett annat offentligt samfund

Församlingar och kyrkliga samfälligheter kan ingå avtal om att sköta sina uppgifter gemensamt eller om att sköta en uppgift för en annan församling eller kyrklig samfällighets räkning.

Med stöd av ett avtal kan en församling eller kyrklig samfällighet sköta en uppgift som hör till kommunen eller ett annat offentligt samfund. Om det för uppgiften tillsätts en direktion i församlingen eller den kyrkliga samfälligheten, kan det avtalas att den andra avtalsparten får utse medlemmar till direktionen, dock högst hälften av dem.

Kyrkliga byggnader och församlingens fastigheter

21 §

Kyrkliga byggnader och tillståndsförfarandet

Kyrkliga byggnader är kyrkor, klockstaplar, begravnings- och gravkapell samt med dem jämförbara byggnader på en begravningsplats.

På kyrkotomter, på hägnader och portar som hör till en kyrkotomt eller begravningsplats och på hjältegravar tillämpas bestämmelserna om kyrkliga byggnader.

Kyrkofullmäktige ska ansöka om tillstånd av kyrkostyrelsen innan åtgärder vidtas, om ärendet gäller

- 1) uppförande eller anskaffning av en ny kyrka eller ett nytt begravningskapell,
- 2) ändring av en annan än en kyrklig byggnad till kyrka eller begravningskapell,
- 3) väsentlig ändring eller rivning av en skyddad kyrklig byggnad eller ändring av dess användningsändamål,
- 4) avstående från användningen av en kyrka.

Kyrkostyrelsen kan förena ett tillståndsbeslut med villkor som gäller byggnadens exteriör och interiör, byggnadssätt, material och byggnads- eller reparationsmetoder. Kyrkostyrelsen ska beakta syftena enligt 22 § 1 mom. med skyddet av kyrkliga byggnader när

den behandlar tillstånd till en väsentlig ändring eller rivning av en skyddad kyrklig byggnad eller ändring av dess användningsändamål.

22 §

Skydd av kyrkliga byggnader

Syftet med skyddet av en kyrklig byggnad är att trygga den kyrkliga byggda kulturmiljön som en del av kulturarvet, värna om den kyrkliga byggnadens egenart och särdrag samt främja en kulturellt hållbar vård och användning av den.

En kyrklig byggnad som är uppförd före 1917 är skyddad med stöd av lag. Kyrkostyrelsen kan besluta att en kyrklig byggnad som tagits i bruk 1917 eller därefter ska skyddas, om det är motiverat med avseende på byggnadshistoria, byggnadskonst, byggnadsteknik eller särskilda miljövärden. Kyrkostyrelsen beslutar om skyddet på eget initiativ eller på initiativ av församlingen, domkapitlet eller Museiverket.

Skyddet av en byggnad omfattar också byggnadens fasta inredning, målningar och konstverk som hör till den samt byggnadens gårdsområde.

23 §

Yttranden

Församlingen eller den kyrkliga samfälligheten ska innan den fattar beslut om en kyrklig byggnad eller ansöker om ett i 21 § 3 mom. avsett tillstånd av kyrkostyrelsen ge Museiverket tillfälle att yttra sig om en plan som gäller väsentlig ändring eller rivning av eller ändring av användningsändamålet för en kyrklig byggnad som är skyddad eller som tagits i bruk för minst 50 år sedan.

Församlingen eller den kyrkliga samfälligheten ska dessutom innan den fattar ett sådant beslut eller ansöker om ett sådant tillstånd av kyrkostyrelsen som avses i 1 mom. ge Ålands landskapsregering tillfälle att yttra sig i saken om den kyrkliga byggnaden finns på Åland, eller sametinget om byggnaden finns inom samernas hembygdsområde.

Kyrkostyrelsen ska innan ett tillstånd som avses i 21 § 3 mom. beviljas ge domkapitlet tillfälle att yttra sig i saken.

Museiverket kan ge anvisningar om verkställigheten av beslut som gäller skyddade kyrkliga byggnader.

24 §

Upphörande av skyddet av en kyrklig byggnad

Kyrkostyrelsen kan besluta att skyddet av en kyrklig byggnad ska upphöra, om

1) byggnaden har skadats på ett sådant sätt att den inte kan återställas i ursprungligt skick,

2) församlingen har flera kyrkliga byggnader och inte längre har behov av att i sin verksamhet använda den skyddade kyrkliga byggnaden, som den äger,

3) det av något annat särskilt skäl inte längre är motiverat att skydda byggnaden.

Kyrkostyrelsen ska innan beslutet fattas ge Museiverket och dessutom, i situationer som avses i 23 § 2 mom., Ålands landskapsregering eller sametinget tillfälle att yttra sig i saken.

Närings-, trafik- och miljöcentralen samt den kommun där den kyrkliga byggnaden finns ska utan dröjsmål underrättas om kyrkostyrelsens beslut.

25 §

Tillsyn över skyddet av en kyrklig byggnad

En inspektör som har förordnats av kyrkostyrelsen, domkapitlet eller Museiverket ska ha tillträde till en kyrklig byggnad för att genomföra de inspektioner och undersökningar som behövs för inledandet av ett ärende som gäller skyddet av byggnaden eller för iakttagandet och tillämpningen av detta skydd.

Kyrkostyrelsen kan förbjuda ändrings- eller renoveringsarbete i en kyrklig byggnad, om

- 1) inget tillstånd som avses i 21 § 3 mom. har beviljats för arbetet,
- 2) initiativ har tagits till att skydda byggnaden.

Ett beslut som gäller ett förbud enligt 2 mom. får verkställas trots att besvär har anförts.

26 §

Kostnaderna för skyddet av en kyrklig byggnad

En församling som i sin verksamhet inte kan använda en skyddad kyrklig byggnad som den äger eller annars få en skäligen nytta av den kan inte förpliktas att vidta sådana skyddsåtgärder för vilka kostnaderna står i uppenbart missförhållande till de medel som församlingen kan anvisa för underhåll och renovering av alla sina kyrkliga byggnader.

27 §

Överlåtelse av fast egendom

En församling kan genom ett anbudsförfarande sälja, byta eller på något annat sätt överlåta fast egendom som den äger eller arrendera ut den för minst tio år. Anbudsförfarandet ska vara öppet och tillräcklig information ska ges om det.

Om församlingen utan ett sådant anbudsförfarande som avses i 1 mom. överlåter eller för minst tio år arrenderar ut fast egendom som den äger, ska en oberoende expert bedöma fastighetens marknadsvärde eller marknadsmässiga arrendenivå.

Begravningsverksamheten

28 §

Anläggande och nedläggning av en begravningsplats

Kyrkofullmäktige beslutar om anläggande, utvidgning och nedläggning av en begravningsplats.

29 §

Gravrätt

Bestämmelser om en församlings eller kyrklig samfällighets skyldighet att tillhandahålla gravplats för en avliden finns i begravningslagen (457/2003). Kyrkorådet kan besluta att även en sådan avliden får begravas på församlingens begravningsplats som inte har denna rätt enligt begravningslagen.

Församlingen upplåter rätten till en grav i samband med ett dödsfall. Samtidigt kan gravrätt upplåtas även till den avlidnes anhöriga. Kyrkorådet kan av särskilda skäl besluta om upplåtelse av en gravrätt även vid någon annan tidpunkt.

Innehavaren av en gravrätt kan överlåta gravrätten endast till församlingen.

30 §

Gravrättens giltighetstid

Gravrätten upplåts för högst 50 år. Gravrättens giltighetstid räknas från ingången av det kalenderår som följer på upplåtelsen av graven. Giltighetstiden upphör tidigast vid utgången av det kalenderår då det har förflutit 15 år från den sista gravsättningen, dock inte förrän graven kan återanvändas.

Gravrättens giltighetstid kan förlängas på ansökan av rättsinnehavaren, om det inte försvårar en ändamålsenlig organisering eller skötsel av begravningsplatsen. Gravrätten är i kraft endast så länge som graven utgör en del av en fredad begravningsplats.

Gravrätten upphör utan uppsägning.

31 §

Innehavare av en gravrätt

Innehavaren av en gravrätt företräder dem som får gravsättas i graven och för talan i frågor som gäller graven på det sätt som föreskrivs i begravningslagen och i denna lag och som föreskrivs eller bestäms med stöd av denna lag.

Vid upplåtelse av graven avtalas det om vem som innehar gravrätten. Om inget avtal har ingåtts inom ett år från den dag då graven upplåts eller om det avtal som ingåtts inte kan följas på grund av att omständigheterna har förändrats, blir den avlidnes efterlevande make innehavare av gravrätten eller, om det inte finns någon efterlevande make, de närmaste arvingarna till den som först gravsatts i graven. Dessa ska utse en innehavare av gravrätten som företräder dem i frågor som gäller graven. Meddelande om den nya innehavaren av gravrätten ska lämnas till den myndighet i församlingen som svarar för begravningsverksamheten.

Om de närmaste arvingarna till den som först gravsatts i graven inte har avtalat om en ny innehavare av gravrätten, kan kyrkorådet utse en innehavare av gravrätten. Kyrkorådet kan ge företräde åt någon som bor på orten eller som har haft hand om skötseln av graven.

32 §

Gravsättningsordning

Vid upplåtelse av en grav avtalas det vilka som får gravsättas i graven. Om inget avtal har ingåtts i enlighet med 31 § 2 mom., får i första hand den avlidna person för vilken graven har upplåtits och dennes make samt dessutom släktingar i rätt upp- eller nedstigande led samt makar till dessa gravsättas i graven i den ordning som dödsfallen inträffar. Om det inte finns någon sådan släkting eller om innehavaren av gravrätten samtycker till det, får den avlidnes syster och bror samt deras barn, dessa personers adoptiv- och fosterbarn och alla dessa personers makar gravsättas i graven.

Med samtycke av innehavaren av gravrätten kan den myndighet i församlingen som svarar för begravningsverksamheten bevilja tillstånd till att även någon annan gravsatts i graven.

33 §

Gravskötsel

Innehavaren av gravrätten svarar för att graven sköts på ett för begravningsplatsen värdigt sätt. Kyrkofullmäktige kan dock besluta att grundskötseln av gravarna på begravningsplatsen eller på en del av den ska ske på församlingens bekostnad. Kyrkofullmäktige kan besluta att församlingen svarar för skötseln av en grav, om det ur församlingens synvinkel anses viktigt att vårda minnet av den avlidne.

Församlingen kan med innehavaren av gravrätten ingå ett avtal för viss tid om att församlingen mot ersättning tar på sig ansvaret för gravskötseln. Församlingen kan avtala om att ersättningarna för skötseln placeras i en gravskötsselfond med vars medel de gravar som anges i avtalen ska skötas.

Kyrkorådet kan ålägga innehavaren av gravrätten att iståndsätta en grav vars skötsel väsentligt har försumrats. För iståndsättningen reserveras en tid på ett år från det att beslutet har delgetts innehavaren av gravrätten. Kyrkorådet kan besluta att gravrätten ska vara förverkad om försummelsen inte har åtgärdats. Bestämmelser om delgivning av beslutet finns i 10 kap. 26 §.

34 §

Avgörande av meningsskiljaktigheter

Meningsskiljaktigheter som gäller en gravrätt, innehavaren av en gravrätt och dennes skyldigheter, vem som får gravsättas i en grav, gravvårdar samt andra frågor som gäller gravar och gravsättning avgörs av kyrkorådet, om inte något annat föreskrivs i begravningslagen.

35 §

Reglemente för begravningsverksamheten, begravningsplatsplan och dispositionsplan för en begravningsplats

Kyrkofullmäktige ska anta ett reglemente för begravningsverksamheten samt för varje begravningsplats godkänna en begravningsplatsplan och en dispositionsplan för begravningsplatsen. I reglementet för begravningsverksamheten ska det bestämmas om

- 1) gravar,
- 2) gravbokföring,
- 3) kraven på gravskötseln,
- 4) godkännande av gravvårdar,
- 5) den ordning som ska iakttas på begravningsplatsen.

36 §

Avgifter inom begravningsverksamheten

Församlingarna ska ta ut avgifter för upplåtelse av gravplats och för tjänster i anslutning till gravsättningen. När avgifterna bestäms ska församlingens kostnader för produktionen av tjänsten beaktas. På de avgifter som tas ut inom begravningsverksamheten tillämpas dessutom 6 § i begravningslagen.

Kyrkofullmäktige beslutar om de avgifter som tas ut för gravarna.

37 §

Sambors ställning

Det som i denna lags bestämmelser om begravningsverksamheten föreskrivs om make eller efterlevande make gäller också den person som vid tidpunkten för dödsfallet fortgående levde i gemensamt hushåll med den avlidne under äktenskapsliknande förhållanden.

652/2023

4 kap.

Stiftet

1 §

Stiftet

Stiftet sköter självt sin verksamhet och sin ekonomi i enlighet med denna lag och kyrkoordningen samt i enlighet med bestämmelser som utfärdats med stöd av dem.

2 §

Stiftets organ

Stiftets förvaltning sköts av biskopen, stiftsfullmäktige, domkapitlet, direktioner och tjänsteinnehavarna vid domkapitlet.

3 §

Biskopen

Biskopen leder förvaltningen och verksamheten i sitt stift och utövar tillsyn över församlingarna och prästerna.

I ärkestiftet finns ärkebiskopen och en biskop. Närmare bestämmelser om fördelningen av ansvarsområden och uppgifter mellan dem finns i kyrkoordningen.

4 §

Stiftsfullmäktige

Stiftsfullmäktige ska stödja och främja fullgörandet av kyrkans uppgift i stiftet och dess församlingar.

Stiftsfullmäktiges mandatperiod börjar den första dag i maj månad som följer närmast efter det val av medlemmar i stiftsfullmäktige som avses i 9 kap. 12 §. Mandatperioden är fyra år.

Stiftsfullmäktige kan för sin mandatperiod tillsätta direktioner som lyder under domkapitlet och vilkas uppgifter bestäms i instruktioner som utfärdas av stiftsfullmäktige.

5 §

Initiativ till stiftsfullmäktige

Initiativ får läggas fram för stiftsfullmäktige av

- 1) medlemmarna i stiftsfullmäktige,
- 2) domkapitlet,
- 3) kyrkoråden,
- 4) de gemensamma kyrkoråden,
- 5) församlingsråden,
- 6) minst tio medlemmar som är röstberättigade vid församlingsval i en församling som hör till stiftet (*medlemsinitiativ*).

Varje tagare av ett medlemsinitiativ ska egenhändigt underteckna initiativet och vid underskriften tydligt anteckna sitt namn och födelsedatum och den församling där han eller hon har rösträtt. I initiativdokumentet ska dessutom avsändarens namn och kontaktuppgifter uppges.

Initiativtagaren ska informeras om vilka åtgärder stiftsfullmäktige har vidtagit med anledning av initiativet.

Domkapitlet

Domkapitlet ska

- 1) sköta stiftets verksamhet, förvaltning och ekonomi,
- 2) företräda kyrkan i ärenden som gäller stiftet, föra talan vid domstolar och andra myndigheter i ärenden som gäller stiftet och ingå avtal och företa andra rättshandlingar som gäller stiftet,
- 3) utöva tillsyn över församlingarnas och de kyrkliga samfälligheternas verksamhet och förvaltning samt över tjänsteinnehavarnas, arbetstagarnas och det övriga prästerskaps skötsel av sina uppgifter,
- 4) besluta i följande frågor som gäller prästers och lektorers tjänsteförhållanden på det sätt som anges i lagen om tjänsteinnehavare i evangelisk-lutherska kyrkan eller kyrkoordningen:
 - a) utfärdande av tjänsteförordnanden och beviljande av dispens i fråga om språkkunskaper,
 - b) ledigförklaring av tjänster, förlängning av ansökningstider, nya ansökningstider och beslut att inte tillsätta en tjänst samt beslut om prøvotiden i tjänsteförhållande för en församlingspastor i en församling,
 - c) avstängning från tjänsteutövning, givande av utlåtanden i anslutning till permitteringar samt uppsägning och upplösning av tjänsteförhållanden,
 - d) beviljande av bisysslotillstånd,
 - e) indragning av kyrkoherdetjänster samt placering av kyrkoherdetjänster och, om församlingarna inte före kyrkostyrelsens beslut har ingått avtal om placering av andra präster, placering av präster i samband med en ändring av församlingsindelningen,
- 5) besluta om placeringen av andra än i 4 punkten avsedda tjänsteinnehavare och arbetstagare, om inget beslut har fattats innan beslutet om ändring av församlingsindelningen träder i kraft, när en del av en församling har anslutits till en annan församling eller en ny församling har bildats genom delning av en församling eller när församlingarna hör till i olika stift,
- 6) sköta andra än i 1–5 punkten avsedda uppgifter som domkapitlet har enligt denna lag och kyrkoordningen samt de uppgifter i stiftet som inte ska skötas av någon annan stiftsmyndighet.

Domkapitlet ska före en i 1 mom. 4 punkten underpunkt c avsedd avstängning från tjänsteutövning eller uppsägning eller upplösning av ett tjänsteförhållande ge kyrkorådet eller församlingsrådet i en församling eller gemensamma kyrkorådet i en kyrklig samfällighet tillfälle att yttra sig i saken, om inte beslutet fattas på framställning av församlingen eller den kyrkliga samfälligheten.

Domkapitlet ska behandla ett ärende som gäller upplösning av ett tjänsteförhållande skyndsamt. Beslut om upplösning av ett tjänsteförhållande under prøvotiden kan fattas vid det sammanträde i domkapitlet som hålls efter det att prøvotiden löpt ut, om församlingen eller den kyrkliga samfälligheten har inlett ärendet vid domkapitlet under prøvotiden. Domkapitlet kan vid det sammanträde i domkapitlet som hålls efter utgången av den tid som anges i 56 § i lagen om tjänsteinnehavare i evangelisk-lutherska kyrkan besluta att upplösa tjänsteförhållandet för en präst eller lektor, om ärendet på förslag av församlingen har inletts vid domkapitlet under den tid som anges i den paragrafen.

Beslut i frågor som avses i 1 mom. 4 punkten underpunkt e och 1 mom. 5 punkten fattas av det domkapitel till vars stift församlingen kommer att höra. Om en församling delas på ett sådant sätt att en del av den kommer att höra till ett annat stift, fattas beslutet av det domkapitel till vars stift området hörde före delningen. Domkapitlet utfärdar ett tjänsteförordnande för en placerad präst.

7 §

Överföring av domkapitlets beslutanderätt

Domkapitlets beslutanderätt kan överföras till en tjänsteinnehavare.

Beslutanderätten får dock inte överföras i fråga om

- 1) godkännande för vigning till prästämbetet,
- 2) anställande i tjänste- eller arbetsavtalsförhållande för mer än sex månader eller avslutande av ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande,
- 3) en framställning till stiftsfullmäktige,
- 4) en begäran om omprövning,
- 5) ett ärende som ska behandlas av ett fulltaligt domkapitel.

5 kap.

Centralförvaltningen

1 §

Kyrkomötets sammansättning och mandatperiod

Kyrkans ombud vid kyrkomötet är

- 1) biskoparna i stiftet,
- 2) fältbiskopen,
- 3) 96 genom val utsedda ombud av vilka 32 är präster och 64 lekmän,
- 4) samernas ombud som väljs av sametinget,
- 5) ett ombud som utsetts av statsrådet.

Ombuden ska vara medlemmar i kyrkan. Ett av de lekmannaombud som avses i 1 mom. 3 punkten ska utses bland församlingarna på Åland.

Domkapitlet utser inom sig en prästmedlem i stället för biskopen, om biskopstjänsten är vakant eller biskopen har förhinder. Domkapitlet i ärkestiftet utser en prästmedlem endast om varken ärkebiskopen eller biskopen deltar i kyrkomötet.

Kyrkomötets mandatperiod börjar den första dag i maj månad som följer närmast efter det val av medlemmar i kyrkomötet som avses i 9 kap. 12 §. Mandatperioden är fyra år.

2 §

Kyrkomötets uppgifter

Kyrkomötet behandlar ärenden som gäller kyrkans lära och arbete samt kyrkans lagstiftning, förvaltning och ekonomi.

Kyrkomötet ska

- 1) godkänna och besluta om ibruktagande av bibelöversättning, den kristna läran, psalmbok och kyrkohandbok,
- 2) behandla frågor som förutsätter sådana principiella ställningstaganden som gäller kyrkans tro och lära eller som grundar sig på dem, samt vidta åtgärder med anledning av dessa,
- 3) lägga fram förslag om stiftande, ändring eller upphävande av kyrkolag och om i 1 kap. 5 § 3 mom. avsedd annan lagstiftning som gäller kyrkan samt godkänna kyrkoordination,
- 4) ge yttranden och göra framställningar till statsrådet i viktiga frågor som gäller förhållandet mellan kyrkan och staten,
- 5) besluta om kyrkans förhållande till andra kyrkor, trossamfund och mellankyrkliga organisationer och om samarbetet med dem,

6) besluta om godkännande av en organisation som kyrkans missionsorganisation och om upphävande av denna ställning,

7) godkänna verksamhets- och ekonomiplanerna samt budgetarna för kyrkans centralfond och besluta om

a) församlingarnas årliga avgifter till kyrkans centralfond,

b) grunderna för fördelningen av den finansiering som avses i lagen om statlig finansiering till evangelisk-lutherska kyrkan för skötseln av vissa samhällsuppgifter (430/2015) mellan församlingar, kyrkliga samfälligheter och kyrkostyrelsen,

8) låta granska räkenskaperna och förvaltningen i fråga om kyrkans centralfond och andra av kyrkostyrelsen och stiftsmyndigheterna förvaltade fonder och andra tillgångar samt fastställa boksluten för dem och besluta om beviljande av ansvarsfrihet,

9) behandla de andra än i 1–8 punkten avsedda ärenden som kyrkomötet har enligt denna lag, enligt någon annan lag eller enligt kyrkoordningen.

3 §

Framställningar och initiativ till kyrkomötet

Biskopsmötet, kyrkostyrelsen och stiftsfullmäktige har rätt att göra framställningar till och ett kyrkomötesombud rätt att lägga fram initiativ för kyrkomötet.

4 §

Beslut som ska fattas med kvalificerad majoritet vid kyrkomötet

Om ett förslag av ett utskott har godkänts till alla delar i den första behandlingen i kyrkomötets plenum, ska det i sin helhet tas upp till andra behandling i ett annat plenum i den form som det beslutades i den första behandlingen, om ärendet gäller

1) bibelöversättning, den kristna läran, psalmbok eller kyrkohandbok,

2) principiella ställningstaganden som gäller kyrkans tro och lära eller grundar sig på dem samt åtgärder med anledning av dessa,

3) förslag om stiftande, ändring eller upphävande av kyrkolag eller godkännande av kyrkoordning.

Förslaget godkänns om det i den andra behandlingen får minst tre fjärdedelar av de avgivna rösterna.

5 §

Biskopsmötet

Medlemmar i biskopsmötet är biskoparna i stiftet.

Biskopsmötet ska behandla ärenden som gäller kyrkans tro, undervisning och arbete samt meddela närmare föreskrifter om verkställigheten av kyrkoordningen i enlighet med det som föreskrivs i den.

En medlem i biskopsmötet samt kyrkomötet, domkapitlen och kyrkostyrelsen har rätt att lägga fram initiativ för biskopsmötet.

6 §

Kyrkostyrelsens sammansättning och mandatperiod

Medlemmar i kyrkostyrelsen är

1) ärkebiskopen som ordförande,

2) två biskopar som utses av biskopsmötet,

3) två präster som utses av kyrkomötet,

4) de lekmän, en från varje stift, som utses av kyrkomötet.

Lekmannamedlemmarna ska vara valbara som lekmannaombud vid kyrkomötet.
Kyrkostyrelsens mandatperiod är fyra år.

7 §

Kyrkostyrelsens uppgifter

Kyrkostyrelsen ska sköta kyrkans gemensamma förvaltning, ekonomi och verksamhet samt andra uppgifter som anges i denna lag, i någon annan lag eller i kyrkoordningen eller som inte hör till någon annan kyrklig myndighet.

Kyrkostyrelsen meddelar närmare föreskrifter om verkställigheten av denna lag och kyrkoordningen på det sätt som föreskrivs särskilt i denna lag eller i någon annan lag och i kyrkoordningen.

Kyrkostyrelsen sköter kyrkans relationer till staten och det övriga samhället, bevakar kyrkans intressen och ger de yttranden som statsrådet begär av kyrkan, om inte något annat följer av 2 § 2 mom.

Kyrkostyrelsen företräder kyrkan och för dess talan vid domstolar och andra myndigheter samt ingår avtal och företar andra rättshandlingar för kyrkans räkning, om inte något annat följer av 4 kap. 6 § 1 mom. 2 punkten.

8 §

Överföring av kyrkostyrelsens beslutanderätt

Ämbetskollegiet eller en direktion eller tjänsteinnehavare vid kyrkostyrelsen kan på det sätt som anges i kyrkoordningen ges rätt att avgöra ärenden för kyrkostyrelsens räkning.

Medlemmar i ämbetskollegiet är den ledande tjänsteinnehavaren och avdelningscheferna vid kyrkostyrelsens kansli.

9 §

Kyrkans centralfond

Kyrkans centralfond är kyrkans gemensamma fond, vars medel i enlighet med centralfondens budget används för

1) stöd till församlingar och kyrkliga samfälligheter med svag ekonomisk ställning samt för utveckling av samarbetet mellan församlingarna och av församlingsstrukturen,

2) finansiering av församlingarnas och de kyrkliga samfälligheternas kostnader för begravningsverksamheten, folkbokföringen och uppgifter som hänför sig till underhållet av byggnader och lösöre av kulturhistoriskt värde,

3) de utgifter som stiftet och kyrkans centralförvaltning har,

4) kyrkans gemensamma syften och för betalning av kyrkans övriga utgifter enligt lag och förbindelser.

Helsingfors är hemort för kyrkans centralfond.

10 §

Kyrkans pensionsfond

Kyrkans pensionsfond är pensionsanstalt för kyrkan och sköter dess uppgifter i enlighet med det som föreskrivs särskilt.

11 §

Avgifter till kyrkans centralfond

Varje församling eller kyrklig samfällighet ska årligen betala kyrkans centralfond

1) högst tio procent av den kalkylerade kyrkoskatten vid den senast verkställda beskattningen (*grundavgift*),

2) en avgift som bestäms enligt de grunder som kyrkomötet fastställt (*serviceavgift*) för skötseln av de uppgifter som avses i 5 kap. 13 § 5 punkten i kyrkoordningen.

12 §

Dröjsmålspåföljder

Vid försenad betalning av de avgifter som anges i 11 § ska det på avgifterna betalas en årlig dröjsmålsränta enligt en räntesats som kyrkomötet bestämmer. Räntesatsen får inte vara högre än den som anges i 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982). En ändring av referensräntan beaktas från ingången av det kalenderår som följer på ändringen. Kyrkostyrelsen kan av särskilda skäl på ansökan helt eller delvis befria en församling eller kyrklig samfällighet från skyldigheten att betala dröjsmålsränta.

En avgift som en församling eller kyrklig samfällighet ålagts att betala med stöd av 11 § är direkt utsökbar. Bestämmelser om indrivning av en sådan avgift finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

13 §

Understöd från centralfonden

Ur kyrkans centralfond beviljas församlingar och kyrkliga samfälligheter komplettering av skatteintäkterna samt understöd efter prövning.

14 §

Fördelning av finansiering för vissa samhällsuppgifter

Kyrkans centralfond fördelar den årliga finansiering som avses i lagen om statlig finansiering till evangelisk-lutherska kyrkan för skötseln av vissa samhällsuppgifter mellan församlingarna och de kyrkliga samfälligheterna.

Kyrkostyrelsen har rätt att använda en av kyrkomötet beslutad del av finansieringen för skötseln av de lagstadgade uppgifter som kyrkostyrelsen har i anslutning till förvaltningen av kyrkans gemensamma medlemsregister.

15 §

Närmare bestämmelser om kyrkans centralfond

På revisionen av kyrkans centralfond samt av övriga fonder och tillgångar som innehas av kyrkostyrelsen och stiftens tillämpas revisionslagen (1141/2015).

Utöver vad som föreskrivs i denna lag finns det i kyrkoordningen närmare bestämmelser om skötseln av kyrkans centralfonds ekonomi, om betalning av avgifter till kyrkans centralfond samt om understöden från centralfonden och om ansökningsförfarandet.

6 kap.

Församlingens och kyrkans ekonomi

1 §

Användning av tillgångar

Församlingarnas och de kyrkliga samfälligheternas tillgångar får användas endast för fullgörandet av deras uppgifter. De tillgångar som kyrkans centralfond har får användas endast för fullgörandet av uppgifter som föreskrivits för kyrkan.

2 §

Kyrkoskatt

Församlingsmedlemmarna ska delta i finansieringen av församlingens, den kyrkliga samfällighetens och kyrkans uppgifter genom att betala kyrkoskatt. Bestämmelser om grunderna för kyrkoskatten och om befrielse från kyrkoskatt finns i lagen om skyldighet för medlemmar i evangelisk-lutherska församlingar att betala skatt till församlingen (1013/2012). Beslut om befrielse från kyrkoskatt fattas av kyrkorådet eller gemensamma kyrkorådet.

Med kyrkoskatten täcks det belopp som, enligt den budget som kyrkofullmäktige eller gemensamma kyrkofullmäktige godkänt, utöver övriga inkomster behövs för att betala utgifterna. Kyrkofullmäktige eller gemensamma kyrkofullmäktige beslutar om inkomstskattesatsens storlek med en noggrannhet på 0,05 procentenheter.

3 §

Redovisningsskyldiga

Redovisningsskyldiga är förtroendevalda och tjänsteinnehavare. Redovisningsskyldiga är dock inte medlemmar i kyrkofullmäktige eller gemensamma kyrkofullmäktige, kyrkomötesombud eller revisorer.

4 §

Ekonomistadga och övriga bestämmelser om ekonomin

I en ekonomistadga som antas av kyrkofullmäktige, gemensamma kyrkofullmäktige eller stiftsfullmäktige anges det närmare hur ekonomiförvaltningen ska ordnas. Kyrkostyrelsen antar en ekonomistadga för kyrkans centralfond.

Till den del något annat inte föreskrivs i denna lag eller i kyrkoordningen tillämpas i fråga om bokföringsskyldighet, bokföring och bokslut i en församling, en kyrklig samfällighet och kyrkans centralfond bokföringslagen (1336/1997) och i fråga om revision lagen om revision inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (1142/2015).

5 §

Revisorernas uppgifter

Revisorerna ska med iakttagande av god revisionssed granska räkenskapsperiodens förvaltning, bokföring och bokslut. Revisionen i församlingar och kyrkliga samfälligheter ska utföras före utgången av maj månad och revisionen i kyrkans centralfond före utgången av mars månad.

Revisorerna ska granska att

1) förvaltningen har skötts enligt lag och beslut av behöriga organ och tjänsteinnehavare,

2) bokslutet har upprättats enligt bestämmelserna och föreskrifterna om upprättande av bokslut och att det ger riktiga och tillräckliga uppgifter om verksamheten, ekonomin, den ekonomiska utvecklingen och det ekonomiska ansvaret under räkenskapsperioden,

3) den interna kontrollen har ordnats på behörigt sätt.

Revisorerna ska utan dröjsmål informera kyrkorådet, gemensamma kyrkorådet, domkapitlet eller kyrkostyrelsen om missförhållanden som har upptäckts.

För varje räkenskapsperiod ska en revisionsberättelse avges till kyrkofullmäktige, gemensamma kyrkofullmäktige eller kyrkomötet. Revisionsberättelsen ska innehålla ett uttalande om huruvida bokslutet kan godkännas och de redovisningsskyldiga beviljas ansvarsfrihet.

6 §

Revisorernas ansvar

Revisorerna ska ha förutsättningar att verkställa revisionen på ett oberoende sätt och i tillräckligt stor omfattning. Om det inte finns förutsättningar för en sådan revision, ska revisorerna vägra ta emot uppdraget eller avstå från det.

På revisorerna tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de utför revisorsuppdrag enligt bestämmelserna i denna lag och kyrkoordningen. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

7 kap.

Prästämbetet, prästtjänster och lektorstjänster samt bestämmelser om vissa tjänste- och arbetsavtalsförhållanden

1 §

Prästämbetet, präst och lektor

I denna lag avses med

1) *prästämbetet* det kyrkliga ämbete enligt de lutherska bekännelseskriterierna vilket inrättats för förkunnande av evangeliet och förvaltande av sakramenten och till vilket man kallas och till vilket man vigs vid prästvigningen,

2) *präst* den som i enlighet med kyrkoordningen antingen har vigts till eller beviljats rätt att utöva prästämbetet i Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland,

3) *lektor* den som av domkapitlet på ansökan har beviljats rätt att arbeta som lektor och som med stöd av ett tjänsteförordnade eller bemyndigande av domkapitlet arbetar som lektor i en församling, en kyrklig samfällighet, en inrättning eller någon annan sammanslutning,

4) *prästtjänst* en sådan tjänst i en församling, en kyrklig samfällighet eller ett domkapitel eller vid kyrkostyrelsen som inrättats genom ett förvaltningsbeslut och till vilken endast en präst kan utses.

2 §

Behörighetsvillkor för vissa tjänste- och arbetsavtalsförhållanden

Endast konfirmerade medlemmar i kyrkan kan anställas i tjänste- eller arbetsavtalsförhållande i en församling, en kyrklig samfällighet eller ett domkapitel eller vid kyrkostyrelsen, om uppgifterna hänför sig till kyrkans gudstjänstliv, diakoni, fostran, undervisning,

själavård eller representation. Till övriga delar finns bestämmelser om behörighetsvillkoren i lagen om tjänsteinnehavare i evangelisk-lutherska kyrkan.

Domkapitlet kan bevilja en präst i en annan kristen kyrka eller i ett annat kristet religionsamfund dispens från det behörighetsvillkor som avses i 1 mom., om kyrkomötet har godkänt ett avtal med denna kyrka eller detta religionsamfund om förutsättningarna för att prästämbetet ska kunna utövas ömsesidigt. Dispens kan beviljas tills vidare eller för viss tid.

För en prästtjänst kan tjänsteförordnande utfärdas endast för en präst och för en lektorstjänst endast för en lektor.

3 §

Upphörande av tjänste- eller arbetsavtalsförhållandet för att tjänsteinnehavaren eller arbetstagaren utträtt ur kyrkan

Om en tjänsteinnehavare eller arbetstagare som står i ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande som avses i 2 § 1 mom. utträder ur kyrkan, upphör tjänste- eller arbetsavtalsförhållandet utan uppsägning. Den uppsägande myndigheten ska genom ett beslut utan dröjsmål konstatera att tjänste- eller arbetsavtalsförhållandet har upphört. Tjänste- eller arbetsavtalsförhållandet anses ha upphört den dag då den uppsägande myndigheten delgav tjänsteinnehavaren eller arbetstagaren sitt beslut om att tjänste- eller arbetsavtalsförhållandet upphört.

Innan det konstateras att tjänste- eller arbetsavtalsförhållandet har upphört ska tjänsteinnehavaren eller arbetstagaren ges tillfälle att bli hörd.

4 §

Skriftlig varning och avstängning från prästämbetet

Domkapitlet kan ge en präst en skriftlig varning eller stänga av honom eller henne från prästämbetet för minst en och högst sex månader, om

- 1) prästen inte har hållit sig till kyrkans bekännelse,
- 2) prästen handlar i strid med de skyldigheter som prästämbetet medför och i strid med prästlöftet eller försummar dem eller uppför sig på ett sätt som är olämpligt för en präst.

Domkapitlet kan stänga av en präst från prästämbetet för den tid som en utredning eller rättegång pågår, om prästen på sannolika grunder kan misstänkas ha gjort sig skyldig till

- 1) tjänstebrott i sin tjänsteutövning eller på något annat sätt i tjänsteutövningen handlat i strid med sina skyldigheter,

- 2) ett brott utanför sin tjänsteutövning och de omständigheter som framkommit i saken kan inverka på hans eller hennes förutsättningar att sköta prästämbetet.

Uppenbara tjänstebrott ska utan dröjsmål anmälas till polisen.

Biskopen kan på de grunder som avses i 2 mom. tillfälligt stänga av en präst från prästämbetet för högst fyra veckor. Biskopen ska utan dröjsmål föra avstängningen från prästämbetet till domkapitlet för avgörande.

Beslut om avstängning från prästämbetet får verkställas genast.

5 §

Avsked från och förlust av prästämbetet

Domkapitlet beviljar på ansökan avsked från prästämbetet.

Domkapitlet beslutar att en präst ska förlora sitt prästämbete, om

- 1) prästen har utträtt ur kyrkan,

2) prästen inte under den avstängning från prästämbetet som skett med stöd av 4 § 1 mom. 1 punkten har ansökt om avsked från prästämbetet eller visat att han eller hon vill hålla sig till kyrkans bekännelse.

Domkapitlet kan besluta att en präst ska förlora sitt prästämbete, om

1) prästens handlande i strid med de skyldigheter som prästämbetet medför och i strid med prästlöftet eller prästens försummelse av sina skyldigheter eller prästens uppförande visar att han eller hon är uppenbart olämplig att vara präst,

2) prästen har dömts till straff för ett brott som visar att han eller hon är uppenbart olämplig att vara präst.

6 §

Skyldigheter som hänför sig till lektorstjänster

En lektor som inte håller sig till kyrkans bekännelse kan av domkapitlet få en skriftlig varning eller stängas av från sin lektorstjänst för minst en och högst sex månader.

Domkapitlet beslutar att en lektor ska förlora sin rätt att arbeta som lektor, om lektorn har utträtt ur kyrkan eller inte under den avstängning från lektorstjänsten som avses i 1 mom. har avstått från sin rätt att arbeta som lektor eller visat att han eller hon vill hålla sig till kyrkans bekännelse.

7 §

Avvikelse från offentligt ansökningsförfarande

Det offentliga ansökningsförfarande som avses i 8 § i lagen om tjänsteinnehavare i evangelisk-lutherska kyrkan tillämpas inte när domkapitlet för en tjänst som församlingspastor i en församling utfärdar ett tjänsteförordnande som är i kraft tills vidare till en präst som är lämplig för tjänsten eller när domkapitlet utser någon att interimistiskt sköta en prästtjänst i en församling.

8 §

Upphörande av tjänsteförhållandet för innehavaren av en prästtjänst eller lektorstjänst utan uppsägning

Tjänsteförhållandet för innehavaren av en prästtjänst eller lektorstjänst upphör utan uppsägning och uppsägningstid

1) om domkapitlet med stöd av 5 § har beviljat prästen avsked från prästämbetet eller bestämt att han eller hon ska förlora sitt prästämbete,

2) om domkapitlet med stöd av 6 § har bestämt att lektorn ska förlora sin rätt att arbeta som lektor.

9 §

Bikthemligheten

En präst får inte röja det som anförtrots honom eller henne vid enskild bikt eller annars vid själavård och inte heller röja den person som har anförtrott sig åt prästen.

När en präst hörs som vittne, får han eller hon inte röja det som anförtrots vid enskild bikt eller själavård.

Om någon vid enskild bikt eller själavård yppar att ett sådant grovt brott som enligt allmän lag måste anmälas är på färde, ska prästen uppmana personen i fråga att underrätta myndigheterna eller den som hotas av brottet. Om personen i fråga inte är villig att göra detta, ska prästen informera myndigheterna om saken i den omfattning det är möjligt utan att personen direkt eller indirekt blir avslöjad.

Det som i 1–3 mom. föreskrivs om präster gäller även lektorer.

8 kap.

Behandling av personuppgifter samt kyrkobokföring

1 §

Förhållande till annan lagstiftning

Bestämmelser om behandling av personuppgifter finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 96/46/EG (allmän dataskyddsförordning), nedan *dataskyddsförordningen*, och i dataskyddslagen (1050/2018).

Utöver vad som föreskrivs i denna lag tillämpas

1) på behandlingen av personuppgifter inom diakoniarbete 11 och 13 § och 3 kap. i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000), lagen om klienthandlingar inom socialvården (254/2015) och 12 och 13 § i lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992),

2) på kyrkobokföringen dessutom lagen om trossamfundens medlemsregister (614/1998) och lagen om befolkningsdatasystemet och de certifikattjänster som tillhandahålls av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (661/2009),

3) på rätten att få uppgifter ur myndigheternas personregister och på annat utlämnande av personuppgifter ur dessa personregister i övrigt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

2 §

Behandling av uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter

En församling, en kyrklig samfällighet, ett domkapitel eller kyrkostyrelsen får behandla uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter endast om behandlingen är nödvändig med tanke på ändamålet med den.

3 §

Kyrkböckerna

Kyrkböcker är

1) kyrkans gemensamma medlemsdatasystem (*medlemsregistret*),

2) de manuellt förda kyrkböckerna.

Manuellt förda kyrkböcker är de familjeakter och längder som före 2005 fördes över döpta, skriftskolgångna och konfirmerade samt över personer för vilka hindersprövning utförts, över vigda, döda och begravda, inflyttade och utflyttade och över dem som utträtt ur eller inträtt i kyrkan. Manuellt förda kyrkböcker är även de kyrkliga befolkningsregister med tillhörande handlingar som fördes innan lagen om trossamfundens medlemsregister trädde i kraft.

De uppgifter i de manuellt förda kyrkböckerna som har förts in i medlemsregistret är en del av medlemsregistret.

4 §

Medlemsregistrets innehåll

I medlemsregistret förs det in sådana uppgifter om kyrkans medlemmar som avses i 4 och 5 § i lagen om trossamfundens medlemsregister. Från de manuellt förda kyrkböckerna förs motsvarande uppgifter in i medlemsregistret.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som avses i 5 § 6 och 7 punkten i lagen om trossamfundens medlemsregister finns i kyrkoordningen.

I medlemsregistret kan det med stöd av 5 § 3–5 punkten i lagen om trossamfundens medlemsregister föras in uppgifter om personer som inte hör till kyrkan. På behandlingen av dessa uppgifter tillämpas det som i detta kapitel föreskrivs om behandlingen av uppgifter om medlemmar.

5 §

Personuppgiftsansvariga för kyrkböckerna

Personuppgiftsansvariga för medlemsregistret är församlingarnas gemensamma centralregister och kyrkostyrelsen. Den personuppgiftsansvarige svarar i sin egen verksamhet för tillgodoseendet av den registrerades rättigheter enligt kapitel III i dataskyddsförordningen och för den personuppgiftsansvariges skyldigheter och ansvar enligt artiklarna 5.2, 24, 25 och 31–34 i den förordningen.

Centralregistret svarar i fråga om medlemmarna i de församlingar som hör till registret dessutom för andra än i 1 mom. avsedda uppgifter som den personuppgiftsansvarige för kyrkböckerna har, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

Kyrkostyrelsen är personuppgiftsansvarig för det användarrätsregister och loggregister som avses i 12 §.

6 §

Uppgifter för ett centralregister och direktören för ett centralregister

Ett centralregister ska, om inte något annat föreskrivs i denna lag, i fråga om de församlingar som hör till registret

- 1) uppdatera uppgifterna om församlingsmedlemmarna i medlemsregistret,
- 2) ge i 48 § i lagen om befolkningsdatasystemet och de certifikattjänster som tillhandahålls av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata avsedda intyg, utdrag och andra motsvarande enstaka skriftliga utredningar samt enstaka uppgifter för att medlemmarna ska kunna göra sina rättigheter gällande och fullgöra sina skyldigheter,
- 3) utföra hindersprövning som avses i 10 § i äktenskapslagen (234/1929) och i samband med kyrkliga förrättningar ta emot anmälningar som avses i 22 och 23 § i lagen om för- och efternamn (946/2017),
- 4) hålla uppgifterna i kyrkböckerna tillgängliga för församlingar och kyrkliga samfälligheter i det syfte som avses i 8 § 1 och 2 mom.

Direktören för ett centralregister ska

- 1) besluta i frågor som gäller kyrkobokföring,
- 2) besluta om behandlingen av uppgifter om kyrkans medlemmar,
- 3) se till att registeruppgifterna är korrekta,
- 4) besluta om utlämnande av enstaka uppgifter om kyrkans medlemmar ur kyrkböckerna i form av intyg, utdrag eller kopior,
- 5) besluta om beviljande av sådan användarrätt som arbetsuppgiften kräver, för behandling av uppgifter om medlemmar i församlingar som hör till centralregistret, om direktören inte har gett uppgiften till någon annan tjänsteinnehavare vid centralregistret.

7 §

Kyrkostyrelsens uppgifter i anslutning till medlemsregistret

I fråga om medlemsregistret svarar kyrkostyrelsen för

- 1) registrets allmänna funktion,
- 2) enhetliga registerfunktioner,
- 3) informationsförvaltningen,
- 4) informationssäkerheten,
- 5) den elektroniska arkiveringen av uppgifter.

Kyrkostyrelsen beslutar om beviljande av sådan användarrätt som arbetsuppgifterna kräver, för annan behandling av uppgifter i medlemsregistret än sådan som avses i 6 § 2 mom. 5 punkten.

Kyrkostyrelsen beslutar om utlämnande av uppgifter ur medlemsregistret via ett tekniskt gränssnitt eller en elektronisk förbindelse och om annat utlämnande av uppgifter än sådant som gäller enstaka uppgifter om kyrkans medlemmar. Uppgifter i medlemsregistret får lämnas ut endast om förutsättningarna för utlämnande av uppgifter enligt denna lag eller någon annan lag är uppfyllda. De uppgifter som lämnas ut ska vara nödvändiga för det ändamål för vilket de lämnas ut. Innan uppgifter lämnas ut ska det säkerställas att mottagaren har rätt att behandla uppgifterna med stöd av dataskyddsförordningen eller dataskyddslagen.

Innan uppgifter lämnas ut får kyrkostyrelsen vid behov kräva att användaren lämnar en redogörelse för hur de utlämnade uppgifterna avses bli använda och skyddade. Redogörelsen ska ges skriftligen och av den ska det framgå hur den administrativa och fysiska säkerheten för de uppgifter som lämnas ut samt säkerheten i fråga om personal, datakommunikation, programvara, datamaterial, användning och utrustning avses bli säkerställd. I fråga om utlämnande av uppgifter ur medlemsregistret via ett tekniskt gränssnitt eller en elektronisk förbindelse tillämpas dessutom 10 kap. 8 §.

8 §

Behandling av uppgifter i kyrkböckerna

Uppgifterna i kyrkböckerna används i församlingarnas och de kyrkliga samfälligheternas verksamhet och förvaltning samt i utövandet av de rättigheter och fullgörandet av de skyldigheter som kyrkans medlemmar har.

Församlingarna och de kyrkliga samfälligheterna får behandla uppgifterna i kyrkböckerna

- 1) vid skötseln av uppgifter som de har enligt 3 kap. 1 §,
- 2) vid förrättandet av församlingsval och direkt kyrkoherdeval,
- 3) vid skötseln av uppgifter som de har enligt någon annan lag.

Domkapitlet får behandla uppgifterna i kyrkböckerna

1) vid skötseln av sådana uppgifter som anges i denna lag, i någon annan lag eller i med stöd av dem utfärdade bestämmelser och som hänför sig till prästämbetet, lektorstjänster och prästtjänster,

- 2) vid förrättandet av stiftsval,
- 3) vid behandlingen av medlemsinitiativ.

Kyrkostyrelsen får behandla uppgifterna i kyrkböckerna

- 1) i det syfte som anges i 5 § 1 mom. och 7 §,
- 2) vid förrättandet av kyrkliga val,
- 3) vid framställning av statistik,
- 4) i undersökningar som hänför sig till kyrkans verksamhet.

9 §

Införande, utlämnande och rättelse av uppgifter i medlemsregistret

Uppgifter om kyrklig vigsel, välsignelse av äktenskap, genomgången skriftskola, konfirmation och jordfästning får föras in i medlemsregistret även av ett annat centralregister än det till vilket den församling hör vars medlem uppgiften gäller.

Ett centralregister kan lämna ut i 48 § i lagen om befolkningsdatasystemet och de certifikattjänster som tillhandahålls av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata avsedda intyg, utdrag och andra motsvarande enstaka skriftliga utredningar ur ett annat centralregisters kyrkliga befolkningsböcker och ur tillhörande handlingar, om uppgifterna är en del av medlemsregistret.

I samband med att uppgifter lämnas ut kan uppgifterna i medlemsregistret rättas, och information som saknas kan läggas till. Detta kan göras oberoende av till vilket centralregister den församling hör vars medlem uppgiften gäller.

10 §

Ansvar vid behandlingen av uppgifter

På anställda i arbetsavtalsförhållande vid ett centralregister och kyrkostyrelsen tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när dessa anställda behandlar medlemsuppgifter och befolkningsdata i medlemsregistret. Bestämmelser om arbetstagares skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

Det centralregister som har fört in eller rättat en i 9 § avsedd uppgift i medlemsregistret svarar för att den införda eller rättade uppgiften är korrekt.

11 §

Uppföljning och övervakning av behandlingen av uppgifter i medlemsregistret

Trots sekretessbestämmelserna har kyrkostyrelsen rätt att av den som använder sådana uppgifter som lämnats ut ur medlemsregistret via ett tekniskt gränssnitt eller en elektronisk förbindelse få den information som är nödvändig för att följa och övervaka användningen av uppgifterna.

En inspektör som har förordnats av kyrkostyrelsen har rätt att utföra inspektioner för att övervaka användningen och skyddet av uppgifter som lämnats ut ur medlemsregistret via ett tekniskt gränssnitt eller en elektronisk förbindelse. Trots sekretessbestämmelserna har inspektören rätt att undersöka den maskinvara och programvara som använts vid behandlingen av de uppgifter som lämnats ut ur medlemsregistret och att i detta sammanhang få tillträde till andra utrymmen som den som använder uppgifterna förfogar över än sådana som omfattas av hemfriden. Inspektionen ska utföras så att den inte medför onödiga olägenheter eller kostnader för den som inspekteras.

12 §

Användarrätsregistret och loggregistret för medlemsregistret

Kyrkostyrelsen ska för administrationen av användarrätterna föra ett användarrätsregister över de personer som har beviljats rätt att behandla uppgifter i medlemsregistret. I användarrätsregistret införs

- 1) användarens namn, personbeteckning, användarnamn och organisation,
- 2) uppgifter om användarrättens innehåll och omfattning,
- 3) uppgifter om beslutet om användarrätt.

Kyrkostyrelsen ska för uppföljningen, övervakningen och skyddet av användningen av uppgifter i medlemsregistret föra ett loggregister över behandlingen av uppgifterna. I loggregistret införs

- 1) användarens användarnamn,
- 2) tidpunkten för behandlingen,
- 3) de uppgifter eller uppgiftskategorier som behandlats.

Kyrkostyrelsen ska bevara uppgifterna i användarrättsregistret i fem år från det att användarrätten upphörde och uppgifterna i loggregistret i fem år från ingången av det kalenderår som följer på den tidpunkt då uppgifterna fördes in i registret.

På kyrkostyrelsens rätt att använda och lämna ut uppgifter i användarrättsregistret och loggregistret tillämpas det som i 54 § 1 mom. och 55, 57 och 58 § i lagen om befolkningsdatasystemet och de certifikattjänster som tillhandahålls av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata föreskrivs om rätten för Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata att använda och lämna ut uppgifter i användarregistret och loggregistret.

13 §

Kyrkostyrelsens föreskrifter

Kyrkostyrelsen meddelar närmare föreskrifter om

- 1) medlemsregistrets allmänna funktion, enhetliga registerfunktioner, informationsförvaltning och informationssäkerhet,
- 2) ordnande och bevarande av kyrkböcker samt förutsättningarna för förstörande av kyrkböcker.

Kyrkostyrelsen bestämmer de avgifter som ska tas ut för utlämnande av uppgifter.

14 §

Bevarande och deponering av kyrkböcker

Kyrkböckerna ska bevaras varaktigt, om inte kyrkostyrelsen med stöd av 13 § 1 mom. särskilt bestämmer något annat i fråga om vissa uppgifter eller handlingar.

Manuellt förda kyrkböcker kan deponeras hos arkivverket. Bestämmelser om deponeringen finns i kyrkoordningen. Deponerade kyrkböcker är församlingens och den kyrkliga samfällighetens egendom.

Bevarandet av de uppgifter i medlemsregistret som ska bevaras varaktigt kan också anförtros en utomstående tjänsteleverantör i enlighet med kyrkostyrelsen beslut.

15 §

Anmälningsplikt

När en präst har döpt eller jordfäst en person ska prästen omedelbart göra en anmälan om förrättningen till det centralregister dit den församling hör som personen blir eller var medlem i. Om prästen har döpt eller jordfäst en person som har hört till ett annat religionssamfund, ska anmälan göras till det religionssamfundet. Anmälan ska innehålla åtminstone personens namn och personbeteckning eller födelsetid, uppgift om förrättningen och tidpunkten för den samt uppgift om vårdnadshavarna och faddrarna för ett minderårigt barn som döpts.

Vid rättelse av en sådan uppgift i medlemsregistret som avses i 9 § 3 mom. ska den registrerade underrättas, om inte detta ska anses uppenbart onödigt. En anmälan om rättelsen ska göras till församlingsmedlemmens centralregister, om uppgiften har rättats av något annat centralregister än det till vilket den församling hör vars medlem uppgiften gäller.

I fråga om den anmälan som ska göras om vigsel till äktenskap gäller särskilda bestämmelser.

Förtroendevalda och val

Allmänna bestämmelser om förtroendeuppdrag och valbarhet

1 §

Förtroendevalda

Förtroendevalda är de som har valts till ett organ i en församling, en kyrklig samfällighet, ett stift eller kyrkans centralförvaltning eller för något annat förtroendeuppdrag. En tjänsteinnehavare eller arbetstagare som på grundval av sin uppgift är medlem i ett organ är inte förtroendevald.

De förtroendevalda ska främja kyrkans bästa och sköta sitt förtroendeuppdrag med värdighet och så som uppdraget kräver.

2 §

Valbarhet till förtroendeuppdrag

Valbar till förtroendeuppdrag i en församling och i en kyrklig samfällighet är en för sin kristna övertygelse känd konfirmerad församlingsmedlem som har fyllt 18 år och som inte är omyndig. Valbarhetsåldern måste ha uppnåtts senast på valdagen.

Valbara till förtroendeuppdrag i ett stift och i kyrkans centralförvaltning är valbara lekmannamedlemmar i en församling i stiftet och stiftets präster.

Valbar som samemedlem i stiftsfullmäktige och som sameombud vid kyrkomötet är en lekmannamedlem som är röstberättigad vid val till sametinget och valbar till förtroendeuppdrag i församlingen.

Valbar som den medlem i stiftsfullmäktige och det kyrkomötesombud som ska utses på Åland är en valbar lekmannamedlem i en församling i landskapet Åland.

3 §

Begränsning av valbarheten

Till förtroendeuppdrag kan endast en sådan valbar person utses som har samtyckt till uppdraget.

Vid församlingsval får den som står i anställningsförhållande till en församling inte utses till ett förtroendeuppdrag i den församlingen. Om församlingen hör till en kyrklig samfällighet, är den som står i anställningsförhållande till den kyrkliga samfälligheten eller till en församling som hör till samfälligheten inte valbar till förtroendeuppdrag i den kyrkliga samfälligheten eller i en församling som hör till samfälligheten.

Den som står i anställningsförhållande till domkapitlet eller på tjänstens vägnar är medlem i domkapitlet är inte valbar till förtroendeuppdrag i stiftet. Den som står i anställningsförhållande till kyrkostyrelsen är inte valbar som medlem i kyrkostyrelsen. Den ledande tjänsteinnehavaren vid kyrkostyrelsens kansli och avdelningscheferna vid kyrkostyrelsen är inte valbara som kyrkomötesombud.

En präst som för viss tid har stängts av från prästämbetet är inte valbar till förtroendeuppdrag som grundar sig på prästämbetet. Om en domstol har dömt en präst till avsättning, är prästen inte valbar till förtroendeuppdrag som grundar sig på prästämbetet förrän domkapitlet har utfärdat ett nytt tjänsteförordnande för en prästtjänst för honom eller henne.

4 §

Förlust av valbarhet och avsked från förtroendeuppdrag

När en medlem i ett organ förlorar sin valbarhet under mandatperioden, befrias han eller hon från förtroendeuppdraget. En förtroendevald förlorar inte sin valbarhet till ett organ, om han eller hon anställs i ett anställningsförhållande som avses i 3 § 2 eller 3 mom. för högst sex månader. Medan anställningsförhållandet varar får han eller hon dock inte sköta sitt förtroendeuppdrag.

En förtroendevald kan avgå från ett förtroendeuppdrag av giltiga skäl.

5 §

Avstängning och skiljande från förtroendeuppdrag

Om det finns skäl att misstänka att en förtroendevald i sitt uppdrag har gjort sig skyldig till tjänstebrott eller på något annat sätt handlat i strid med sina skyldigheter, ska han eller hon avkrävas en redogörelse. Om det är fråga om ett uppenbart tjänstebrott ska polisanmälan utan dröjsmål göras om saken. Den förtroendevalda kan för den tid som en utredning eller rättegång pågår stängas av från förtroendeuppdraget, om inte den förtroendevalda själv har meddelat att han eller hon avstår från uppdraget.

Om en förtroendevald har åtalats för ett brott som i fråga om art eller tillvägagångssätt visar att han eller hon inte kan sköta sitt förtroendeuppdrag på det sätt uppdraget förutsätter, kan han eller hon stängas av från förtroendeuppdraget för den tid rättegången pågår.

Om den förtroendevalda efter valet genom ett lagakraftvunnet beslut har dömts till fängelse i minst sex månader, kan han eller hon skiljas från förtroendeuppdraget.

Ett beslut om avstängning från ett förtroendeuppdrag får verkställas genast. Ett beslut om skiljande från ett förtroendeuppdrag verkställs genast.

6 §

Beslutanderätt i ärenden som gäller förtroendevalda

Beslut om befriande, beviljande av avsked, avstängning eller skiljande från ett förtroendeuppdrag fattas av det organ som har valt den förtroendevalda. Beslut som gäller en förtroendevald som har utsetts genom församlingsval, val av medlemmar till stiftsfullmäktige eller val av kyrkomötesombud fattas dock av det organ som den förtroendevalda är medlem i.

Ordföranden för ett organ kan innan organet sammanträder fatta ett interimistiskt beslut om avstängning från förtroendeuppdraget. Ordföranden ska omedelbart föra ärendet till organet för avgörande. I fråga om ordförandens beslut får det varken begäras omprövning eller anföras kyrkobesvär.

7 §

Skötseln av förtroendeuppdrag

En förtroendevald kvarstår i sitt uppdrag under den tid för vilken han eller hon har utsetts och också därefter, tills någon annan har utsetts i stället för honom eller henne. En förtroendevald ska sköta sitt uppdrag tills frågan har avgjorts slutligt, om

- 1) kyrkobesvär har anförts över valet av förtroendevalda,
- 2) avsked inte har beviljats,
- 3) kyrkorådet eller gemensamma kyrkorådet med stöd av 3 kap. 11 § har låtit bli att verkställa kyrkofullmäktiges eller gemensamma kyrkofullmäktiges valbeslut.

En ersättare kallas i stället för en förtroendevald som har utsetts genom församlingsval, val av medlemmar till stiftsfullmäktige eller val av kyrkomötesombud, om den förtroen-

devalda avlider, förlorar sin valbarhet, beviljas avsked eller stängs av eller skiljs från förtroendeuppdraget. För andra förtroendeuppdrag ska en ny förtroendevald utses för den återstående mandatperioden.

8 §

Kvinnors och mäns representation i olika organ

Om det inte finns särskilda skäl för något annat, ska kvinnor och män vara representerade till minst 40 procent vardera i kyrkans organ, förutom vid kyrkomötet och i stiftsfullmäktige, domkapitlet, kyrkofullmäktige, gemensamma kyrkofullmäktige och församlingsrådet.

Församlingsval och direkt kyrkoherdeval

9 §

Församlingsval

Församlingsvalen är direkta, hemliga och proportionella.

Vid församlingsvalen utses medlemmarna till kyrkofullmäktige i en församling eller till gemensamma kyrkofullmäktige och församlingsrådet i en kyrklig samfällighet. Val förrättas vart fjärde år samtidigt i alla församlingar.

10 §

Undantagsval i en församling

När församlingsindelningen ändras, en församling ansluter sig till en kyrklig samfällighet eller utträder ur en sådan eller en kyrklig samfällighet upplöses under valperioden, ska kyrkofullmäktige, gemensamma kyrkofullmäktige och församlingsrådet bildas utifrån resultatet i föregående val.

Extra val förrättas om ett förfarande enligt 1 mom. inte är möjligt eller om någon församling yrkar på val. Om ändringen är obetydlig eller den återstående mandatperioden är kort, kan kyrkostyrelsen besluta att extra val inte ska förrättas eller att kyrkofullmäktige i den odelade församlingen eller det tidigare gemensamma kyrkofullmäktige är gemensamt kyrkofullmäktige i den kyrkliga samfälligheten.

Om en församling slås samman med en annan församling, fördelas mandatet i kyrkofullmäktige eller församlingsrådet mellan församlingarna enligt det som i kyrkoordningen föreskrivs närmare om fördelningen av mandatet i gemensamma kyrkofullmäktige.

Mandatperioden för de förtroendevalda som har utsetts vid extra församlingsval varar till utgången av den löpande valperioden. Om valet förrättas under valperiodens sista år, varar mandatperioden till utgången av följande valperiod.

11 §

Rösträtt vid församlingsval och direkt kyrkoherdeval

Vid församlingsval har alla de medlemmar i kyrkan rösträtt som senast på valdagen fyller 16 år och som har hemkommun i Finland enligt lagen om hemkommun. Rösträtten utövas i den församling där den röstberättigade har antecknats som medlem senast den 15 augusti under valåret. Vid församlingsval som förrättas på nytt med anledning av besvär och vid extra församlingsval utövas rösträtten i den församling där motsvarande anteckning har gjorts senast 70 dagar före valdagen.

Vid direkt kyrkoherdeval väljer de församlingsmedlemmar som är röstberättigade vid valet i fråga kyrkoherde i församlingen. Vid direkt kyrkoherdeval och direkt kyrkoherde-

val som förrättas på nytt med anledning av besvär har alla de medlemmar i kyrkan rösträtt som senast den första valdagen fyller 18 år, som har hemkommun i Finland enligt lagen om hemkommun och som har antecknats som medlemmar i församlingen i fråga senast 70 dagar före den första valdagen.

Alla röstberättigade har lika rösträtt.

Val som förrättas i stiftet

12 §

Val av medlemmar till stiftsfullmäktige och val av kyrkomötesombud

Prästmedlemmar och lekmannamedlemmar till stiftsfullmäktige samt prästombud och lekmanuambud till kyrkomötet utses separat genom proportionella och hemliga val.

Bestämmelser om viktningen av lekmannamedlemmarnas och lekmanuambudens röster finns i kyrkoordningen.

13 §

Rösträtt vid val av medlemmar till stiftsfullmäktige och val av kyrkomötesombud

Röstberättigade vid val av prästmedlemmar till stiftsfullmäktige och prästombud till kyrkomötet är stiftets präster.

Röstberättigade vid val av lekmannamedlemmar till stiftsfullmäktige och lekmanuambud till kyrkomötet är lekmannamedlemmarna i kyrkofullmäktige, i församlingsråden och i gemensamma kyrkofullmäktige. Om en och samma person är medlem i både församlingsrådet och gemensamma kyrkofullmäktige, utövas rösträtten i församlingsrådet av hans eller hennes ersättare.

Ledamöter och ersättare i sametinget har inte rösträtt i de val som nämns i 1 och 2 mom.

14 §

Val av lekmannamedlem och lekmanuambud som representerar samerna

Sametinget utser en lekmannamedlem till stiftsfullmäktige i Uleåborgs stift och ett samuambud till kyrkomötet samt första och andra ersättare för dem med tillämpning av det som i 18 § i sametingslagen (974/1995) föreskrivs om handläggningen av ärenden. Valen ska ske före den 1 april det andra året efter församlingsvalet.

15 §

Begränsning av prästernas rösträtt

En präst som för viss tid har stängts av från prästämbetet har inte den rösträtt som grundar sig på prästämbetet.

Särskilda bestämmelser om förrättande av val

16 §

Församlingens och stiftets valnämnder

För att församlingsval ska kunna förrättas och de organ bildas som nämns i 10 § 1 mom. ska kyrkofullmäktige eller församlingsrådet tillsätta en valnämnd med en ordförande och minst fyra andra medlemmar samt minst fem ersättare. Ersättarna ska ställas i den ordning i vilken de träder i stället för medlemmarna.

Kyrkofullmäktige eller församlingsrådet kan besluta att församlingen delas in i röstningsområden, varvid valnämnden delas in i sektioner. En sektion är beslutsför med tre medlemmar. Sektionens uppgift är att sörja för verkställandet av röstningen i röstningsområdet.

För val av medlemmar till stiftsfullmäktige och val av kyrkomötesombud tillsätter domkapitlet en valnämnd med en ordförande samt två präster och två lekmän som övriga medlemmar, och fem ersättare. För val av lekmannamedlem och lekmanombud bland församlingarna i landskapet Åland tillsätter domkapitlet en lekmanvalnämnd med en ordförande och två andra medlemmar samt tre ersättare.

En kandidat eller en kandidats make, barn, syskon eller förälder får inte vara medlem eller ersättare i valnämnden. Med make avses en äkta make samt en person som lever under äktenskapsliknande förhållanden eller i registrerat partnerskap med kandidaten.

17 §

Centralvalnämnd

Gemensamma kyrkorådet i en kyrklig samfällighet kan för församlingsval tillsätta en centralvalnämnd med uppgift att bistå valnämnderna i församlingarna, så att valen förrättas på ett enhetligt sätt.

18 §

Förteckning över röstberättigade

I en förteckning över röstberättigade ska de röstberättigades fullständiga namn och personbeteckning, antalet röstberättigade samt vid behov röstningsområdet anges. Om en röstberättigad vid församlingsval har en spärrmarkering som avses i 36 § i lagen om befolkningsdatasystemet och de certifikattjänster som tillhandahålls av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, skrivs en anteckning om spärrmarkeringen ut i förteckningen. I förteckningen ska det finnas utrymme för anteckningar om utövande av rösträtten och för anmärkningar.

Förteckningen över röstberättigade och uppgifterna i den får inte användas för andra ändamål än för att förrätta val. Uppgifterna i förteckningen får dock användas för statistikföring och vetenskaplig forskning.

Arkivutskriften av förteckningen över röstberättigade bevaras på det sätt som bestäms separat. När valresultatet vid församlingsval har vunnit laga kraft, ska kyrkostyrelsen förstöra det elektroniska register över röstberättigade som har skapats i kyrkans medlemsdatasystem.

19 §

Självrättelse av en förteckning över röstberättigade

Valnämnden har rätt att i en förteckning över röstberättigade som har upprättats för församlingsval ta in en person eller anteckna att personen saknar rösträtt, om personen obehörigen har utelämnats ur förteckningen eller felaktigt har antecknats sakna eller ha rösträtt eller om personen har blivit medlem i eller utträtt ur kyrkan efter de dagar som anges i 11 §. Om valnämnden anser att en anteckning om personen i förteckningen i övrigt är felaktig, kan valnämnden korrigera felet. Vid församlingsval ska ändringarna göras senast den 16:e dagen före valdagen före klockan 16.

Om det i förteckningen över röstberättigade antecknas att en person saknar rösträtt, ska ett skriftligt beslut om detta meddelas och beslutet delges personen i fråga på det sätt som anges i 10 kap. 24 § 1 mom. Inget skriftligt beslut meddelas dock om personen har avlidit eller dödförklarats efter det att förteckningen upprättades.

Om en person tas in i förteckningen över röstberättigade, ska ett meddelande om detta utan dröjsmål sändas till honom eller henne. Den som har blivit medlem i kyrkan har vid församlingsval rösträtt i den församling där han eller hon har blivit medlem.

Om någon annan felaktig anteckning om en person korrigeras i förteckningen över röstberättigade, ska detta delges personen i fråga utan dröjsmål, om det inte är uppenbart onödigt.

20 §

Laga kraft för förteckningen över röstberättigade

Vid församlingsval vinner förteckningen över röstberättigade laga kraft klockan 16 den 16:e dagen före valdagen.

En lagakraftvunnen förteckning över röstberättigade ska vid val följas oförändrad. Förteckningen anses ha vunnit laga kraft även om förvaltningsdomstolen inte innan förteckningen vann laga kraft har meddelat sitt beslut med anledning av anförda besvär. Den som för valnämnden visar upp förvaltningsdomstolens beslut enligt vilket han eller hon är röstberättigad ska dock tillåtas rösta.

21 §

Ordningen på röstningsställena

På ett röstningsställe eller i dess omedelbara närhet får det inte under röstningstiden hållas tal, sättas upp anslag eller delas ut tryckta eller skrivna upprop, och de röstandes valfrihet får inte heller på något annat sätt utsättas för påverkan eller försök till det.

Röstningen ska ordnas så att valhemligheten bevaras. De närvarande ska följa de föreskrifter som valnämnden meddelar för att ordningen ska kunna upprätthållas och röstningen löpa störningsfritt.

10 kap.

Förfarandet och beslutsfattandet i förvaltningsärenden*Allmänna bestämmelser om förvaltningsärenden*

1 §

Förfarandet i förvaltningsärenden samt digitala tjänster

På förfarandet i förvaltningsärenden tillämpas förvaltningslagen (434/2003) och lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003), om inte något annat föreskrivs i denna lag.

På digitala tjänster tillämpas lagen om tillhandahållande av digitala tjänster (306/2019). Den tillämpas dock inte på småbarnspedagogik eller konfirmandundervisning i församlingarna, när en webbplats eller mobilapplikation kommer till i samband med småbarnspedagogik eller konfirmandundervisning och används i en avgränsad grupp under en viss tid.

2 §

Upphandlingsärenden

På upphandlingsärenden tillämpas lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016).

652/2023

3 §

Tidsfrister

På handläggningen av förvaltningsärenden och rättskipningsärenden tillämpas lagen om beräkning av laga tid (150/1930), om inte något annat föreskrivs i denna lag. Bestämmelser om undantag i fråga om beräkning av tidsfrister som gäller ordnande av val finns i kyrkoordningen.

4 §

Offentlighet och sekretess

Inom förvaltningen tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, om inte något annat följer av 7 kap. 9 §, 8 kap. 1 § eller 12 kap. i denna lag. Handlingar som gäller självvård eller diakoniarbete för enskilda personer är sekretessbelagda.

Beslutanderätten i fråga om utlämnande av en handling kan överföras till en tjänsteinnehavare i förvaltningsstadgan eller instruktionen för en myndighet i en församling eller kyrklig samfällighet och i arbetsordningarna för domkapitlet och kyrkostyrelsen.

Beslut om avgifter som avses i 34 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet fattas av kyrkofullmäktige, gemensamma kyrkofullmäktige, domkapitlet eller kyrkostyrelsen.

5 §

Rätt att få upplysningar

En förtroendevald har rätt att få sådana upplysningar av kyrkliga myndigheter och att ta del av sådana handlingar hos dem som han eller hon anser behövliga i sitt uppdrag och som enligt 6 och 7 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet ännu inte är offentliga, om inte något annat följer av sekretessbestämmelserna.

En tjänsteinnehavare vid domkapitlet och en av biskopen eller domkapitlet förordnad expert har trots sekretessbestämmelserna rätt att få sådana upplysningar av församlingar och kyrkliga samfälligheter och att ta del av sådana handlingar hos dem som ska anses nödvändiga för utövandet av initiativrätten enligt 2 kap. 14 § 1 mom. och för skötseln av en tillsynsuppgift enligt 4 kap. 3 § 1 mom. och 6 § 1 mom. 3 punkten.

En revisor har trots sekretessbestämmelserna rätt att få sådana upplysningar av kyrkliga myndigheter och att ta del av sådana handlingar hos dem som han eller hon anser nödvändiga för skötseln av ett uppdrag enligt 6 kap. 5 §.

6 §

Offentlighet för förteckningen över röstberättigade

En församlingsmedlem har rätt att ta del av förteckningen över röstberättigade vid församlingsval och direkt kyrkoherdeval, med undantag för personbeteckningar, under den tid då förteckningen finns offentligt framlagd för granskning. Förteckningen får inte lämnas ut för kopiering eller fotografering, och kopior av den får inte ges ut. Den som är antecknad i förteckningen har dock rätt att avgiftsfritt få ett utdrag av de uppgifter som antecknats om honom eller henne i förteckningen. Den som har begärt att bli upptagen i förteckningen har i enlighet med vad som föreskrivs i 11 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet rätt att ta del av handlingar i anslutning till behandlingen av ärendet.

Om det i förteckningen över röstberättigade har gjorts en i 9 kap. 18 § 1 mom. avsedd anteckning om spärrmarkering för en person, får uppgifterna i förteckningen läggas fram för granskning endast för personen själv.

Förteckningen över röstberättigade vid församlingsval och direkt kyrkoherdeval ska vara sekretessbelagd vid andra tidpunkter än den som avses i 1 mom. Sekretessen hindrar inte att uppgifter i förteckningen lämnas ut till den som behöver dem för att klarlägga sin rösträtt.

Bestämmelser om offentlighet för förteckningen över röstberättigade finns i övrigt i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, dataskyddsförordningen och dataskyddslagen.

7 §

Arkivfunktionen

På skötseln, planeringen och organiseringen av arkivfunktionen hos en kyrklig myndighet samt på arkivfunktionens uppgifter tillämpas arkivlagen (831/1994), om inte något annat föreskrivs i denna lag.

Kyrkostyrelsen bestämmer vilka handlingar hos en kyrklig myndighet som ska bevaras varaktigt.

8 §

Informationshantering

På kyrkliga myndigheters informationshantering, användning av informationssystem och sätt för elektroniskt utlämnande av information tillämpas 4 § 2 mom., 12–17 och 21–24 § samt 6 kap. i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019).

Behandling av förvaltningsärenden i organ

9 §

Arbetsordningar

Domkapitlet, stiftsfullmäktige, biskopsmötet, kyrkostyrelsen och kyrkomötet ska alla anta en arbetsordning för sig.

I arbetsordningen ska det bestämmas om organets förvaltning och förfaranden. I kyrkostyrelsens arbetsordning ska det dessutom bestämmas om överföring av beslutanderätt till ämbetskollegiet, en direktion eller en tjänsteinnehavare, och i domkapitlets arbetsordning om överföring av beslutanderätt till en tjänsteinnehavare.

10 §

Överföring av ett ärende till ett högre organ för behandling

Kyrkorådet, gemensamma kyrkorådet och församlingsrådet kan på det sätt som anges i förvaltningsstadgan överta behandlingen av ett ärende som har beslutats av ett underlydande organ eller av en tjänsteinnehavare eller förtroendevald i församlingen eller den kyrkliga samfälligheten. Samma rätt har ordföranden för kyrkorådet, gemensamma kyrkorådet och församlingsrådet.

I arbetsordningen eller en instruktion kan det anges att det till behandling i domkapitlet eller kyrkostyrelsen kan överföras ett ärende där beslutanderätten med stöd av denna lag har överförts till ett underlydande organ eller en underlydande tjänsteinnehavare och i vilket organet eller tjänsteinnehavaren har fattat beslut.

Det högre organet kan upphäva eller ändra det beslut som fattats i ärendet eller sända ärendet tillbaka för ny behandling. I kyrkoordningen kan det anges vilka ärenden som inte kan överföras till ett högre organ för behandling.

Ett ärende ska överföras till ett högre organ för behandling inom den tid som en i 12 kap. 2 § avsedd begäran om omprövning av ett beslut ska framställas.

11 §

Jäv

En medlem i kyrkofullmäktige, gemensamma kyrkofullmäktige eller stiftsfullmäktige är jävig att behandla ett ärende som gäller honom eller henne personligen eller någon som är närstående till honom eller henne enligt 28 § 2 eller 3 mom. i förvaltningslagen.

Ett kyrkomötesombud är jävigt att delta i beredningen av och beslutsfattandet i ett ärende som gäller honom eller henne personligen.

I fråga om jäv för medlemmar i övriga organ och för tjänsteinnehavare och arbetstagare tillämpas 28 § i förvaltningslagen, med undantag för 1 mom. 6 punkten. Ett anställningsförhållande till en församling eller kyrklig samfällighet gör inte en person jävig i ett förvaltningsärende där församlingen eller den kyrkliga samfälligheten är part, om inte personen på grundval av sitt anställningsförhållande har föredragit eller på något annat sätt handlagt ärendet.

Vid behandlingen i stiftsfullmäktige och kyrkostyrelsen av förslag till och val av medlemmar och ersättare till delegationen för kyrkans arbetsmarknadsverk deltar endast de medlemmar i behandlingen och beslutsfattandet vars anställningsvillkor inte omfattas av ett tjänstekollektivavtal eller arbetskollektivavtal för kyrkan.

12 §

Sätten att fatta beslut i organ

Beslut i ärenden som hör till ett organ kan fattas vid ett ordinarie sammanträde, vid ett sammanträde i en elektronisk miljö (*elektroniskt sammanträde*) eller på elektronisk väg före sammanträdet (*elektroniskt beslutsförfarande*). I ordinarie sammanträden går det genom beslut av organet också att delta på elektronisk väg.

Vid elektroniska sammanträden och i elektroniskt beslutsförfarande samt vid deltagande i ordinarie sammanträden på elektronisk väg ska församlingen, den kyrkliga samfälligheten, domkapitlet eller kyrkostyrelsen sörja för informations säkerheten och för att utomstående inte har tillgång till sekretessbelagda uppgifter.

13 §

Elektroniskt sammanträde

Vid ett elektroniskt sammanträde krävs det att de som konstateras vara närvarande står i bild- och ljudförbindelse med varandra på lika villkor.

14 §

Elektroniskt beslutsförfarande

Med undantag för organens offentliga sammanträden kan ett organ fatta beslut i ett slutet elektroniskt beslutsförfarande.

De ärenden som ska behandlas ska specificeras i kallelsen till sammanträdet, och det ska nämnas före vilken tidpunkt ärendet kan behandlas i elektroniskt beslutsförfarande. Ärendet är behandlat när alla medlemmar i organet har uttryckt sin åsikt i ärendet och tidsfristen för behandlingen har löpt ut. Ett ärende ska behandlas vid ett sammanträde om en medlem kräver detta eller om en medlem har avstått från att uttrycka sin åsikt.

Det protokoll som gäller beslut som fattats i elektroniskt beslutsförfarande kan justeras före sammanträdet.

15 §

Ett organs beslutsförhet

Ett organ är beslutsfört när mer än hälften av medlemmarna är närvarande, om det inte i denna lag ställs andra krav på beslutsfattandet. För att kyrkomötet och biskopsmötet ska vara beslutsföra krävs det inte att mer än hälften av ombuden eller medlemmarna är närvarande.

Domkapitlet ska vara fulltaligt för att vara beslutsfört vid behandlingen av ett ärende som gäller huruvida en präst eller lektor har hållit sig till kyrkans bekännelse.

Kyrkostyrelsens ämbetskollegium är beslutsfört när minst tre medlemmar är närvarande.

Som närvarande betraktas också en sådan medlem i ett organ som deltar i sammanträdet på elektronisk väg.

16 §

Sammanträdens offentlighet

Kyrkofullmäktiges, gemensamma kyrkofullmäktiges och stiftsfullmäktiges sammanträden samt kyrkomötets plenum är offentliga. Ett sammanträde ska vara slutet, om sekretess enligt lag ska iakttas i fråga om ett ärende eller en handling som organet behandlar eller om organet annars av vägande skäl så beslutar i fråga om något visst ärende.

Andra organs sammanträden är offentliga endast om organet så beslutar och det inte behandlas ärenden eller handlingar som är sekretessbelagda enligt lag.

Allmänheten ska kunna följa organens offentliga sammanträden också till den del någon deltar i sammanträdet på elektronisk väg.

17 §

Ledningen av sammanträden och begränsning av yttranderätten

Vid ett organs sammanträden leder ordföranden behandlingen av ärendena och ansvarar för ordningen. Om ett ombud eller en medlem genom sitt uppträdande stör sammanträdet förlopp och trots en tillsägelse från ordföranden inte uppträder som omständigheterna kräver, kan ordföranden bestämma att han eller hon ska avlägsnas. Om det uppstår oordning, kan ordföranden avbryta eller avsluta sammanträdet.

Ombud och medlemmar har yttranderätt i de ärenden som behandlas. De ska hålla sig till saken när de yttrar sig. Om ett ombud eller en medlem avviker från saken och trots en tillsägelse från ordföranden inte återgår till saken, kan ordföranden förbjuda honom eller henne att fortsätta tala. Om det är uppenbart att ett ombud eller en medlem drar ut på sitt tal i onödan, kan ordföranden efter att ha gett en tillsägelse förbjuda honom eller henne att fortsätta tala.

I arbetsordningen eller i en förvaltningsstadga eller instruktion kan det ges sådana föreskrifter om längden på anförandena i enskilda ärenden som behövs för att säkerställa sammanträdet förlopp.

Det som anges ovan gäller även dem som har rätt att närvara och yttra sig vid ett organs sammanträde.

18 §

Omröstning i ett organ

Omröstningar ska förrättas öppet. Som beslut gäller det förslag som fått flest röster eller den kvalificerade majoritet som föreskrivs.

Om rösterna faller lika vid omröstning, gäller som beslut den åsikt som ordföranden har röstat för. I ärenden som gäller uppsägning eller hävning av ett anställningsförhållande och i ärenden som gäller huruvida ett anställningsförhållande ska förfalla eller inte samt i ärenden som gäller avstängning av en präst från prästämbetet eller förlust av prästämbetet eller avstängning av en lektor från lektorstjänsten eller förlust av rätten att arbeta som lektor avgör dock den åsikt som är lindrigare för personen i fråga.

19 §

Val som förrättas i ett organ

Förtroendevalda, tjänsteinnehavare och arbetstagare i ett organ utses genom val. Vid val blir den eller de som fått flest röster utsedda. Motiveringen för ett beslut kan utelämnas.

Valet av förtroendevalda ska förrättas som proportionellt val, om det begärs av minst så många närvarande medlemmar som motsvarar den kvot som fås när antalet närvarande delas med det antal som ska väljas, ökat med ett. Om kvoten är ett brutet tal, ska den avrundas till närmaste högre hela tal.

Ersättare väljs vid samma val som de ordinarie medlemmarna. Om ersättarna är personliga, ska kandidaterna godkännas före valet och ställas upp vid sidan av de föreslagna ordinarie medlemmarna. Om ersättarna inte är personliga, blir de kandidater valda som näst efter dem som utses till ordinarie medlemmar har fått flest röster eller, vid ett proportionellt val, de största jämförelsetalen.

På proportionella val tillämpas bestämmelserna om församlingsval. Proportionella val och, när så yrkas, även majoritetsval ska förrättas med slutna sedlar.

Vid ett elektroniskt sammanträde får val förrättas med slutna sedlar endast om valhemligheten är tryggad.

20 §

Lika röstetal vid val som förrättas av ett organ

Om rösterna eller jämförelsetalen faller lika vid val, avgörs resultatet genom lottning. Bestämmelser om hur resultatet bestäms när rösterna faller lika vid indirekt kyrkoherdeval och vid kaplansval finns i kyrkoordningen.

Om en tjänst eller ett förtroendeuppdrag tillsätts på grundval av förslag och rösterna faller lika vid valet, blir den vald som i förslaget placerats före den andra.

21 §

Beslut på föredragning och föredragandens ansvar

I arbetsordningen eller en förvaltningsstadga eller instruktion kan det bestämmas att beslut av ett organ eller en tjänsteinnehavare ska fattas på föredragning.

Om ett beslut enligt denna lag eller en författning som utfärdats med stöd av den eller enligt vad en chef i tjänsteförhållande bestämmer ska fattas på föredragning av en tjänsteinnehavare, är föredraganden ansvarig för det beslut som har fattats på föredragning av honom eller henne.

22 §

Avvikande mening

Den som har deltagit i beslutsfattandet har rätt att anmäla avvikande mening genom att reservera sig mot beslutet, om han eller hon har lagt fram ett motförslag eller röstat mot beslutet. Samma rätt har den som har föredragit ärendet, om beslutet avviker från besluts-

förslaget. Reservationen ska göras genast efter det att beslutet fattades. Skriftliga motiveringar som har lämnats innan protokollet justerats ska fogas till protokollet.

Till kyrkomötets beslut kan avvikande mening inte anmälas.

En medlem som har röstat mot beslutet eller en medlem eller föredragande som har anmält avvikande mening är inte ansvarig för beslutet.

Delgivning av förvaltningsbeslut och andra handlingar

23 §

Tillgänglighållande av protokoll och beslut

Protokoll över sådana beslut av organ eller tjänsteinnehavare där en församlingsmedlem får framställa begäran om omprövning eller anföra besvär ska, med tillhörande anvisningar om hur man begär omprövning eller besväransvisning, efter justeringen hållas tillgängliga i det allmänna datanätet, om inte något annat följer av sekretessbestämmelserna. Om ärendet är sekretessbelagt i sin helhet, publiceras i protokollet endast ett omnämnande av att det sekretessbelagda ärendet behandlades. I protokollet eller tjänsteinnehavarbeslutet publiceras endast personuppgifter som är nödvändiga med tanke på tillgången till information. De personuppgifter som ingår i protokollet ska avlägsnas från datanätet när tidsfristen för begäran om omprövning eller besvärstiden löper ut.

De protokoll över fastställande av valresultatet som upprättats av stiftets valnämnd eller av domkapitlet ska med tillhörande besväransvisning hållas offentligt tillgängliga på det sätt som anges i 1 mom.

Kyrkostyrelsens i 3 kap. 21 § 4 mom. avsedda beslut och besvärmyndighetens beslut ska med tillhörande besväransvisning hållas offentligt tillgängliga på församlingens webbplats på det sätt som anges i 1 mom.

Protokoll och beslut ska hållas offentligt tillgängliga under minst den tid som har reserverats för begäran om omprövning eller anförande av besvär.

24 §

Delgivning av beslut

Ett beslut ska delges parterna med iakttagande av 59 och 60 § i förvaltningslagen eller 18 och 19 § i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet.

En församlingsmedlem anses ha fått del av ett beslut den sjunde dagen efter det att protokollet, kyrkostyrelsens i 3 kap. 21 § 4 mom. avsedda beslut eller besvärmyndighetens beslut offentliggjordes i det allmänna datanätet.

25 §

Delgivning av beslut om fastställande av valresultatet

På församlingsmedlemmars delfäende av beslut om fastställande av resultatet av ett församlingsval tillämpas 24 § 2 mom.

Röstberättigade och valmansföreningar samt kandidater i församlingsval, val av medlemmar till stiftsfullmäktige och val av kyrkomötesombud anses ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter det att valnämndens eller domkapitlets protokoll offentliggjordes i det allmänna datanätet.

26 §

Delgivning i ärenden som gäller gravar

Beslut som gäller en grav ska delges innehavaren av gravrätten.

Om det inte finns några uppgifter om innehavaren av gravrätten eller om hans eller hennes vistelseort, ska ett meddelande om ett beslut som gäller graven eller om något annat som gäller den placeras på graven. Beslutet och ett ärende som gäller avlägsnande av gravvård enligt 14 § 3 mom. i begravningslagen ska dessutom kungöras i en tidning med allmän spridning på orten eller i en motsvarande elektronisk publikation. Delfäendet anses ha skett den sjunde dagen efter det att ett tillkännagivande publicerades i tidningen eller i en motsvarande elektronisk publikation.

27 §

Delgivning med församlingar, kyrkliga samfälligheter, stift och kyrkan

En stämning som ska delges en församling eller kyrklig samfällighet eller någon annan delgivning med en församling eller kyrklig samfällighet ska i en församling lämnas till kyrkoherden och i en kyrklig samfällighet till ordföranden för gemensamma kyrkorådet. Stämningen eller delgivningen kan även lämnas till en tjänsteinnehavare som enligt en förvaltningsstadga eller instruktion ska ta emot delgivningar.

En stämning som ska delges ett stift eller någon annan delgivning med ett stift ska lämnas till ordföranden för domkapitlet eller till den tjänsteinnehavare som enligt domkapitlets arbetsordning ska ta emot delgivningar.

En stämning som ska delges kyrkan eller någon annan delgivning med kyrkan ska lämnas till ordföranden för kyrkostyrelsen eller till den tjänsteinnehavare som enligt kyrkostyrelsens arbetsordning ska ta emot delgivningar.

28 §

Offentliga kungörelser

Kungörelser som ska tillkännages för församlingsmedlemmarna ska hållas tillgängliga i det allmänna datanätet, om inte något annat föreskrivs eller följer av sekretessbestämmelserna. Kungörelserna ska finnas i det allmänna datanätet i 14 dygn, om inte något annat följer av sakens natur. De personuppgifter som ingår i kungörelsen ska avlägsnas från datanätet när den ovannämnda tiden går ut.

11 kap.

Särskilda bestämmelser

1 §

Undantagsförhållanden

Om det genom förordning av statsrådet föreskrivs att befogenheter enligt beredskapslagen (1552/2011) ska börja tillämpas under undantagsförhållanden, kan kyrkostyrelsen sammankalla kyrkomötet på en plats som den bestämmer.

Om kyrkomötet inte kan sammanträda under undantagsförhållanden, har kyrkostyrelsen rätt att för kyrkomötets räkning göra framställningar och ge yttranden till statsrådet. Dessutom har kyrkostyrelsen rätt att för högst ett år meddela interimistiska förordnanden om

- 1) budgeten för kyrkans centralfond och kyrkans pensionsfond, ändringar i budgeten eller tillämpning av ett budgetförslag till dess att kyrkomötet har fattat beslut i ärendet,
- 2) kyrkostyrelsens förvaltning och verksamhet,
- 3) församlingarnas och de kyrkliga samfälligheternas förvaltning, skyddet av deras egendom och andra åtgärder som undantagsförhållandena kräver,
- 4) senareläggning av församlingsval,

5) överföring av kyrkofullmäktiges eller gemensamma kyrkofullmäktiges beslutanderätt till kyrkorådet eller gemensamma kyrkorådet, eller av kyrkorådets eller församlingens rådets beslutanderätt till kyrkoherden.

Ett interimistiskt förordnande som kyrkostyrelsen har meddelat med stöd av 2 mom. ska föras till kyrkomötet för behandling genast när det kan sammanträda. Kyrkomötet kan låta ett förordnande vara i kraft eller ändra eller upphäva det.

2 §

Beslutsförheten under undantagsförhållanden

Domkapitlet kan under undantagsförhållanden som avses i 1 § 1 mom. fatta sådana nödvändiga och brådskande beslut som omfattas av domkapitlets och stiftsfullmäktiges behörighet, om tre av domkapitlets medlemmar är närvarande.

Kyrkostyrelsen kan fatta i 1 § 2 mom. avsedda och andra nödvändiga och brådskande beslut, om fem av kyrkostyrelsens medlemmar är närvarande.

3 §

Förberedelser inför undantagsförhållanden och krissituationer samt ledningen av förberedelserna

Församlingar, kyrkliga samfälligheter, stift och kyrkostyrelsen ska genom beredskapsplanering och förberedelser för verksamhet under undantagsförhållanden samt genom andra åtgärder säkerställa att deras uppgifter kan skötas så väl som möjligt under undantagsförhållanden.

Församlingarna ska förbereda sig på att tillhandahålla andlig vård i krissituationer.

Domkapitlet leder och övervakar förberedelserna inom stiftets församlingar och kyrkliga samfälligheter. Kyrkostyrelsen leder förberedelserna inom kyrkans centralförvaltning.

4 §

Kyrkliga titlar

Utöver det som föreskrivs i lagen om offentlig belöning (1215/1999) och i de förordningar av republikens president som utfärdats med stöd av den kan biskopen förläna prostiteln och domkapitlet titlarna *director cantus* och *director musices*.

5 §

Vapen

Kyrkan har ett vapen som godkänts av kyrkostyrelsen. Stiftens och biskoparnas vapen som godkänts av domkapitlet. Församlingar kan ha vapen som godkänts av kyrkofullmäktige eller församlingens rådets.

Vapnen ska utarbetas enligt heraldiska regler. Innan ett organ godkänner ett vapen ska det inhämta ett yttrande av Riksarkivet.

Användningen av ett vapen övervakas av det organ som har godkänt vapnet.

6 §

Sigill och stämplat

Bestämmelser om form, storlek, text, färg och emblem på de sigill och stämplat som används för att bekräfta riktigheten i kyrkliga myndigheters handlingar och om godkännande och förstöring av dessa sigill och stämplat finns i kyrkoordningen.

Ändringssökande

1 §

Tillämpning av kapitlets bestämmelser

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas på framställande av begäran om omprövning av och anförande av kyrkobesvär över beslut av församlingar, kyrkliga samfälligheter, stift och andra kyrkliga myndigheter, om inte något annat föreskrivs särskilt genom lag.

2 §

Begäran om omprövning

Den som är missnöjd med ett beslut av en kyrklig myndighet får, om inte något annat föreskrivs i denna lag, skriftligen begära omprövning enligt följande:

1) hos kyrkorådet eller församlingsrådet i fråga om beslut av kyrkorådet eller församlingsrådet eller av en sektion inom eller ett organ under kyrkorådet eller församlingsrådet samt i fråga om beslut av en tjänsteinnehavare eller en förtroendevald i församlingen,

2) hos gemensamma kyrkorådet i fråga om beslut av gemensamma kyrkorådet eller av en sektion inom eller ett organ under gemensamma kyrkorådet samt i fråga om beslut av en tjänsteinnehavare eller en förtroendevald i en kyrklig samfällighet,

3) hos organisationskommittén i fråga om beslut av organisationskommittén,

4) hos domkapitlet i fråga om sådana beslut av en kyrkoherde som gäller beviljande av fritid, semester eller tjänstledighet för en präst och hos kyrkorådet eller församlingsrådet i fråga om beslut av en kyrkoherde i övriga ärenden,

5) hos kyrkorådet eller gemensamma kyrkorådet i fråga om sådana beslut av direktören för centralregistret som gäller ärenden som avses i 8 kap. 6 § 2 mom., om inte något annat följer av 3 mom. i denna paragraf,

6) hos domkapitlet i fråga om sådana beslut av domkapitlet som gäller huruvida en präst eller lektor har hållit sig till kyrkans bekännelse eller huruvida en präst handlar i strid med de skyldigheter som prästämbetet medför eller försummar dem eller uppför sig på ett sätt som är olämpligt för en präst samt i fråga om beslut av ett organ eller en tjänsteinnehavare under domkapitlet,

7) hos kyrkostyrelsen i fråga om beslut av ämbetskollegiet, en direktion eller en tjänsteinnehavare vid kyrkostyrelsen,

8) hos valnämnden i fråga om den förteckning över röstberättigade som används vid församlingsval eller direkt kyrkoherdeval.

I ett beslut som avses i 1 mom. får ändring inte sökas genom besvär.

På rättelse av befolkningsdata i kyrkböckerna tillämpas lagen om befolkningsdatasystemet och de certifikattjänster som tillhandahålls av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata.

3 §

Kyrkobesvär

I följande beslut får ändring sökas hos förvaltningsdomstolen genom kyrkobesvär:

1) beslut enligt 2 § 1 mom. som har fattats med anledning av en begäran om omprövning,

2) beslut av kyrkofullmäktige, gemensamma kyrkofullmäktige, valnämnden i ett stift, biskopsmötet eller kyrkomötet,

3) andra än i 2 § 1 mom. 6–8 punkten avsedda beslut av valnämnden i en församling, domkapitlet eller kyrkostyrelsen.

Besvär får anföras på den grund att

- 1) beslutet har kommit till i oriktig ordning,
- 2) den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter,
- 3) beslutet annars strider mot lag.

Den som anför besvär ska presentera de besvärsgrunder som avses i 2 mom. innan besvärstiden löper ut.

4 §

När omprövning inte får begäras eller besvär anföras

Omprövning får inte begäras eller kyrkobesvär anföras i fråga om beslut som endast gäller beredning eller verkställighet.

5 §

Rätt att begära omprövning och anföras besvär

Omprövning får begäras och kyrkobesvär anföras av den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (*part*), samt av en församlingsmedlem i fråga om beslut av en myndighet i församlingen. En församlingsmedlem har dock inte rätt att begära omprövning eller anföras besvär i fråga om ett beslut av kyrkorådet eller församlingsrådet, om det gäller diakoni, kristen fostran eller undervisning som riktar sig till någon annan person.

När det gäller ett beslut av en myndighet i en kyrklig samfällighet får omprövning begäras och kyrkobesvär anföras även av en församling som hör till den kyrkliga samfälligheten och av en medlem i en sådan församling samt i fråga om beslut av församlingarnas gemensamma organ av en församling som är part i avtalet och dess församlingsmedlemmar.

I ett sådant beslut av kyrkostyrelsen som avses i 3 kap. 21 § 4 mom. får omprövning begäras och kyrkobesvär anföras av en myndighet i den församling eller kyrkliga samfällighet som ansökt om tillstånd eller av en myndighet i en församling som hör till den kyrkliga samfälligheten. I fråga om besvärsrätten för en part eller församlingsmedlem tillämpas bestämmelserna i 1 och 2 mom. i denna paragraf.

Ändring i ett beslut med anledning av en begäran om omprövning får sökas genom kyrkobesvär endast av den som framställde begäran om omprövning. Om beslutet har ändrats med anledning av en begäran om omprövning, får ändring i beslutet sökas genom kyrkobesvär också av den som med stöd av 1 eller 2 mom. har rätt att anföras kyrkobesvär.

En myndighet som har fattat ett beslut med stöd av denna lag eller kyrkoordningen har rätt att anföras besvär över ett beslut av förvaltningsdomstolen genom vilket förvaltningsdomstolen har upphävt eller ändrat myndighetens beslut.

6 §

Rätt att begära omprövning och anföras besvär i fråga om förteckningen över röstberättigade

Med avvikelse från bestämmelserna i 5 § om rätt att begära omprövning och anföras besvär får i fråga om förteckningen över röstberättigade vid församlingsval och direkt kyrkoherdeval omprövning begäras och besvär anföras av den som anser att han eller hon obehörigen har utelämnats ur förteckningen eller att en anteckning om honom eller henne i förteckningen är felaktig.

Förvaltningsdomstolen ska innan valet förrättas skyndsamt avgöra kyrkobesvär som anförts över valnämndens beslut och sända information om sitt beslut till den vars rösträtt beslutet gäller och till valnämnden. Valnämnden ska göra behövliga anteckningar i förteckningen över röstberättigade.

7 §

Rätt att anföra besvär över beslut om fastställande av valresultatet

Med avvikelse från bestämmelserna om besvärsgrunder i 3 § 2 mom. och om besvär rätt i 5 § får ändring i beslut om fastställande av valresultatet sökas genom besvär av

1) den som är part, den som har varit uppställd i valet och en valmansförening, på den grund att beslutet strider mot lag,

2) varje person som är röstberättigad vid valet samt vid församlingsval och direkt kyrkoherdeval en församlingsmedlem, på den grund att valet har förrättats i oriktig ordning och detta har kunnat inverka på valresultatet.

8 §

Rättsmedel i upphandlingsärenden

I fråga om rättsmedel i beslut som en församling, en kyrklig samfällighet, ett domkapitel eller kyrkostyrelsen har fattat i ett upphandlingsärende som hör till tillämpningsområdet för lagen om offentlig upphandling och koncession tillämpas det som i den lagen föreskrivs om rättsmedel.

I ett ärende som omfattas av marknadsdomstolens behörighet får ändring i ett beslut av en församling, en kyrklig samfällighet, ett domkapitel eller kyrkostyrelsen inte sökas med stöd av denna lag.

9 §

Museiverkets rätt att begära omprövning och anföra besvär

Museiverket får begära omprövning av och anföra kyrkobesvär över ett beslut av kyrkostyrelsen som gäller

1) en i 3 kap. 21 § 3 mom. 3 punkten avsedd skyddad kyrklig byggnad,

2) i 3 kap. 22 § 2 mom. eller 24 § avsett skydd av en kyrklig byggnad eller upphörande av sådant skydd.

10 §

Tidsfrist för begäran om omprövning samt besvärstid

Omprövning ska begäras inom 14 dagar och kyrkobesvär anföras inom 30 dagar från delfäendet av beslutet.

Begäran om omprövning i fråga om förteckningen över röstberättigade vid församlingsval eller direkt kyrkoherdeval ska dock lämnas till pastorsexpeditionen eller något annat av församlingens verksamhetsställen som valnämnden bestämmer senast den andra vardagen efter utgången av den tid då förteckningen ska hållas framlagd enligt 9 kap. 6 § i kyrkoordningen.

Kyrkobesvär med anledning av ett i 9 kap. 19 § 2 mom. avsett beslut om självrättelse av förteckningen över röstberättigade eller med anledning av ett i 9 kap. 7 § 1 mom. eller 61 § 2 mom. i kyrkoordningen avsett beslut av valnämnden till följd av en begäran om omprövning ska anföras inom sju dagar från delfäendet av beslutet. Besvären ska riktas till förvaltningsdomstolen och inom den nämnda tiden lämnas till pastorsexpeditionen eller något annat av församlingens verksamhetsställen som valnämnden bestämmer. Valnäm-

den ska skyndsamt lämna besvären, ett protokollsutdrag, valnämndens utlåtande och övriga handlingar i ärendet till förvaltningsdomstolen.

11 §

Anvisningar om hur man begär omprövning och besvär

Till ett beslut i vilket begäran om omprövning får framställas ska det fogas anvisningar om hur man begär omprövning.

Till ett beslut över vilket kyrkobesvär får anföras ska det fogas en besvär

Till ett beslut i vilket begäran om omprövning inte får framställas och över vilket kyrkobesvär inte får anföras ska det fogas ett meddelande om förbud mot att söka ändring. I meddelandet ska det nämnas på vilken bestämmelse förbudet grundar sig.

12 §

Behörig förvaltningsdomstol

Kyrkobesvär anföras

1) över beslut av domkapitlet och stiftsfullmäktige samt av en myndighet i en församling eller kyrklig samfällighet som hör till stiftet, hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets domkapitlet finns,

2) över beslut av kyrkomötet, biskopsmötet och kyrkostyrelsen hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Ett förvaltningstvistemål behandlas vid den förvaltningsdomstol som enligt 1 mom. är behörig att behandla besvär över beslut av den kyrkliga myndighet som är part i förvaltningstvistemålet. Om parterna i förvaltningstvistemålet är två kyrkliga myndigheter, behandlas målet vid den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den myndighet som är svarande finns enligt 1 mom.

13 §

Sökande av ändring i beslut av förvaltningsdomstolen

I ett beslut av förvaltningsdomstolen som gäller förteckningen över röstberättigade vid församlingsval eller direkt kyrkoherdeval får ändring inte sökas genom besvär.

I övrigt får ändring i förvaltningsdomstolens beslut sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Om förvaltningsdomstolens beslut gäller kyrkobesvär över ett beslut av en myndighet i en församling eller kyrklig samfällighet, ska beslutet hållas tillgängligt i det allmänna datanätet på det sätt som anges i 10 kap. 23 §.

14 §

Begränsning av rätten att begära omprövning och att anföra besvär

Ändring får inte sökas genom begäran om omprövning eller kyrkobesvär i fråga om

1) beslut av kyrkomötet, med undantag för beslut som fattas med stöd av 9 kap. 6 § 1 mom.,

2) beslut av biskopsmötet i ärenden som avses i 5 kap. 10 § 4 punkten i kyrkoordningen,

3) beslut som biskopen och domkapitlet gemensamt har fattat om godkännande till prästämbetet eller återgivande av prästämbetet, eller beslut som biskopen har fattat ensam, förutom beslut som fattas med stöd av 4 kap. 7 § 1 mom.,

4) beslut av kyrkostyrelsen i ärenden som avses i 8 kap. 13 § och 9 kap. 10 § 2 mom. i denna lag och i 5 kap. 13 § 4 punkten i kyrkoordningen,

5) beslut av domkapitlet i ärenden som avses i 7 kap. 7 § i denna lag och i 3 kap. 6 § 2 mom. och 39 §, 8 kap. 19 § 2 mom., 22 § 3 mom., 29 § 1 mom. och 33 §, 9 kap. 1 § 3 mom., 52 § 1 mom. och 56 § i kyrkoordningen eller beslut som gäller avläggande av i 8 kap. 12 § 2 mom. i kyrkoordningen avsedd pastoralexamen, högre pastoralexamen eller examen i ledning av församlingsarbete.

Ändring får inte sökas separat genom begäran om omprövning eller kyrkobesvär i fråga om

1) beslut av domkapitlet i ärenden som avses i 8 kap. 18 § 1 och 2 mom., 21 § 1 mom. och 9 kap. 58 § i kyrkoordningen,

2) beslut av valnämnden om att lämna en stiftelseurkund utan prövning i enlighet med 9 kap. 14 § 1 mom. i kyrkoordningen eller i fråga om ärenden som avses i 16 och 19 § i det kapitlet och inte heller i fråga om valmyndighetens åtgärder eller beslut som gäller förhandsröstning i hemmet,

3) beslut av biskopen om tillfällig avstängning från prästämbetet i enlighet med 7 kap. 4 § i denna lag.

15 §

Rättelse av valresultat

Om förfarandet vid val av förtroendevalda eller tjänsteinnehavare har varit lagstridigt, ska valet upphävas. Om felet enbart ligger i beräkningen av valresultatet, ska det bestämmas att resultatet ska rättas. Om förfarandet har varit lagstridigt vid biskopsval, direkt kyrkoherdeval, församlingsval eller val av kyrkomötesombud eller medlemmar till stiftsfullmäktige och detta har kunnat inverka på valresultatet, ska det bestämmas att valet ska rättas på nytt, om inte besvärmyndigheten kan rätta valresultatet.

16 §

Besluts verkställbarhet

Ett beslut av en kyrklig myndighet får verkställas innan det har vunnit laga kraft. Ett beslut får dock inte börja verkställas, om det till följd av verkställigheten skulle bli meningslöst att begära omprövning eller anföra besvär eller om det organ som behandlar begäran om omprövning eller besvärmyndigheten förbjuder verkställigheten.

Ett beslut i ett ärende som kan överföras till kyrkostyrelsen, domkapitlet, kyrkorådet, gemensamma kyrkorådet eller församlingsrådet för behandling får inte verkställas innan det har utretts att ärendet inte överförs.

17 §

Förhållande till annan lagstiftning

På begäran om omprövning tillämpas förvaltningslagen, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

På kyrkobesvär och på behandlingen av förvaltningstvistemål tillämpas lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019), om inte något annat föreskrivs i denna lag.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

1 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2023.

Genom denna lag upphävs kyrkolagen (1054/1993), nedan *den upphävda lagen*.

2 §

Mandatperioden för organ som valts före lagens ikraftträdande

De organ i församlingarna och de kyrkliga samfälligheterna samt i stiftet och kyrkans centralförvaltning som valts enligt den upphävda lagen fortsätter sin verksamhet tills mandatperioden för motsvarande organ enligt denna lag börjar.

3 §

Förvaltningen av delområden i en församling

Det som i denna lag föreskrivs om delområden i en församling och om förvaltningen av dem tillämpas på kapellförsamlingar och församlingsdistrikt som bildats före ikraftträdandet av denna lag och på förvaltningen av dem.

4 §

Församlingar med särskilda rättigheter

Om en församling har tillförsäkrats särskilda rättigheter, behåller församlingen dessa rättigheter vid ikraftträdandet av denna lag.

5 §

Församlingarnas tillhörighet till ett centralregister

En församling som inte har anslutit sig till ett centralregister före ikraftträdandet av denna lag anses vid ikraftträdandet ha anslutit sig till det centralregister i sitt stift som geografiskt är närmast. På skötseln av församlingens kyrkobokföring tillämpas det samarbetsavtal som används vid centralregistret i fråga.

6 §

Handläggningen av anhängiga förvaltningsärenden

På sådana förvaltningsärenden och ännu inte underställda underställningsärenden som är anhängiga vid ikraftträdandet av denna lag och på sökande av ändring i rättskipningsärenden och underställningsärenden tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. På ärenden som genom domstolsbeslut har sänts tillbaka för ny behandling tillämpas dock bestämmelserna i denna lag.

Bestämmelserna i 10 kap. 12–16 och 19 § om elektroniska sammanträden och elektroniskt beslutsförfarande tillämpas även på förvaltningsärenden som är anhängiga vid ikraftträdandet av denna lag.

652/2023

7 §

Administrativa bestämmelser

I församlingar och kyrkliga samfälligheter tillämpas arbetsordningen för kyrkofullmäktige, arbetsordningen för gemensamma kyrkofullmäktige, reglementet för kyrkorådet, reglementet för gemensamma kyrkorådet, reglementet för församlingsrådet och instruktionen för en direktions i högst sex månader från ikraftträdandet av denna lag.

8 §

Begravningsverksamheten

Om en församling före ikraftträdandet av denna lag har överlåtits en grav för all framtid, ska denna överlåtelse fortfarande gälla så länge graven utgör en del av en fredad begravningsplats. På en sådan grav tillämpas dock 3 kap. 33 §.

På gravar som före ikraftträdandet av denna lag har överlåtits för viss tid tillämpas denna lag och föreskrifter som meddelats med stöd av den till den del de inte begränsar de rättigheter som innehavaren av gravrätten hade vid ikraftträdandet av denna lag.

9 §

Vissa bestämmelser om tjänsteförhållanden

I ärenden som gäller tillsättande av tjänster och givande av varning samt förflyttning av personal till följd av en ändring av församlingsindelningen och som är anhängiga vid ikraftträdandet av denna lag tillämpas bestämmelserna i den upphävda lagen.

Helsingfors den 14 april 2023

Republikens President

Sauli Niinistö

Forsknings- och kulturminister Petri Honkonen